

20 lat Banku Żywności w Koninie

Konin 2016

*Jak chleb
powszedni...*

20-lat

Banku Żywności w Koninie

Jak chleb powszedni...

20-lat Banku Żywności w Koninie

Wydawca:

Bank Żywności w Koninie

ul. Przemysłowa 124d

62-510 Konin

tel/fax 63 211 27 93

tel. kom. 608 864 624

e-mail: kbz@konrad.pl

www.konin.bankizywnosci.pl

Opracowanie i redakcja:

Ryszard Jałoszyński

Druk: Drukarnia Trans-Druk s. j.

Kraśnica 84, k. Konina, 62-590 Golina

www.transdruk.pl

ISBN 978-83-945971-0-8

Spis treści

Pionierskie początki	7
Wspólne cele i zasady	14
Udział w unijnych programach pomocowych	19
Europejski Program Pomocy Żywnościowej dla Najuboższych (PEAD)	19
Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa (FEAD)	25
Własne programy i akcje	29
„Dzielimy się tym, co mamy”	29
„Pogotowie Świętego Mikołaja”	31
Pomoc dla katastrof żywiołowych i wojen	35
Udział w ogólnopolskich akcjach banków żywności	38
Powszechna Zbiórka Żywności	38
„Podziel się posiłkiem”	43
Dystrybucja owoców i warzyw	45
Przeciw marnotrawieniu żywności	47
Warto być wolontariuszem	55
Z historii banków żywności	61
Darczyńcy artykułów żywnościowych	64
Firmy wspierające	65
Samorządy i instytucje współpracujące i wspierające	66
Organizacje stale współpracujące	67
20 lat Banku Żywności w Koninie	70
Kalendarium	70
Fotokronika	76
Zarząd i pracownicy	94

**Szanowni Państwo,
Drodzy Czytelnicy,**

Bank Żywności w Koninie obchodzi jubileusz dwudziestolecia. To dobra okazja, aby przyrzeć się jego dokonaniom, przypomnieć młodszemu pokoleniu, jak rozwijała się działalność naszej organizacji i jakie są jej zasadnicze cele. Dlatego zachęcam do lektury tej publikacji każdego, komu bliska jest idea służenia drugiemu człowiekowi, komu zależy na poszanowaniu żywności. A powinno zależeć każdemu z nas.

Skuteczność inicjatyw naszego banku i jego rosnące znaczenie w lokalnym środowisku wiązały się z tym, że był i jest on organizacją pozarządową działającą na rzecz innych stowarzyszeń oraz grup wspólnotowych. W ten sposób stawał się kołem zamachowym wielu realizowanych przez nie inicjatyw i działań społecznych. Bank Żywności w Koninie, zajmując się bezpłatnym pozyskiwaniem, gromadzeniem i redystrybucją żywności, udowodnił, że w działaniu tym nie chodzi o zyski, ale o pomoc osobom znajdującym się w trudnym położeniu życiowym, odczuwającym niedostatek pożywienia.

Zachęcaliśmy i zachęcamy do współdziałania z nami każdego, kto ma ku temu możliwości. Spotykamy się z wieloma przejawami zrozumienia, pomocy i solidarności, za które przy tej okazji składam serdeczne podziękowania.

Od chwili powstania naszego banku każdego roku w jego akcjach uczestniczyło od około półtora tysiąca do dwóch tysięcy wolontariuszy. Ich pracę organizują i wspomagają systematycznie, także na zasadzie wolontariatu, koordynatorzy gminni, aktywni głównie na obszarze byłego województwa konińskiego. Wśród wspierających nas osób są przedsiębiorcy, przedstawiciele administracji samorządowej i państwowej, nauczyciele i dyrektorzy szkół współorganizujących zbiórki żywnościowe, a także przedstawiciele stowarzyszeń korzystających z naszej pomocy. To także wolontariusze i działacze organizacji pozarządowych oraz instytucji pomocowych, które systematycznie odbierają od nas żywność i kierują ją do potrzebujących. O Nich również jest ta książeczka. Serdecznie zachęcam do lektury.

Ireneusz Niewiarowski,
prezes zarządu Banku Żywności
w Koninie

Szanowni Państwo,

XX-lecie Banku Żywności w Koninie to przede wszystkim święto ludzi zaangażowanych społecznie. Pracowników i wolontariuszy niosących pomoc innym. Ludzi zdeterminowanych i o wielkim sercu. To jubileusz jednej z najważniejszych organizacji na terenie powiatów byłego województwa konińskiego, która wspiera około 30 tysięcy podopiecznych. Kto inny tak wspaniale nauczyłby dzieci i młodzież, jak nie marnować jedzenia i jak dzielić się nim z potrzebującymi? Kto inny przeprowadzałby przedświąteczne zbiórki żywności w konińskich szkołach, akcje „Podziel się posiłkiem”, „Pomóżmy dzieciom z Ukrainy”, czy ciesząc się ogromnym zaufaniem i popularnością wśród koninian zbiórkę żywności w sklepach pn. „Pogotowie św. Mikołaja”?

Tylko wysoce profesjonalna kadra Banku Żywności w Koninie i setki współpracujących z bankiem wolontariuszy, którzy poświęcają swój prywatny czas, by podopiecznym z najuboższych rodzin, domów dziecka, świetlic, ośrodków pomocy społecznej żyło się lepiej!

Oczywiście nie byłoby Banku Żywności w Koninie bez Ireneusza Niewiarowskiego, byłego senatora, prezesa Krajowego Stowarzyszenia Sołtysów, który Bank Żywności w Koninie powołał do życia i od powstania do dzisiaj pełni funkcję Prezesa.

Gratuluję Panie Prezesie! Stworzył Pan organizację niezwykłą i co najważniejsze skuteczną w niesieniu pomocy. Bo przecież, jak mówił Papież Jan Paweł II „Człowiek jest wspaniałą istotą nie z powodu dóbr, które posiada, ale jego czynów. Nieważne, co ma, ale czym się dzieli z innymi”. Dziękuję!

Józef Nowicki
Prezydent Miasta Konina

*Człowiek jest jak chleb – marnuje się,
gdy nikomu nie służy...*

Bank Żywności w Koninie od dwudziestu lat walczy z niedożywieniem i przeciwstawia się marnowaniu żywności, wspierając organizacje charytatywne oraz instytucje pomocowe. Rozpoczął swoją działalność z bardzo skromnymi zasobami. Dzisiaj jest profesjonalną organizacją wpisującą się w funkcjonowanie systemu pomocy społecznej. Za pośrednictwem Banku Żywności w Koninie, współpracujących z nim organizacji pozarządowych oraz instytucji w ciągu 20 lat działalności do osób potrzebujących, głównie z powiatów kolskiego, konińskiego, słupeckiego i tureckiego trafiło ponad 21 mln kilogramów żywności o wartości 56 mln zł.

Pionierskie początki

Banki żywności powstawały w Polsce w bardzo trudnej sytuacji społecznej i ekonomicznej. Z jednej strony uwidaczniało się rozwarstwienie ekonomiczne społeczeństwa, rosło bezrobocie i sfera ubóstwa, z drugiej strony, mimo rozbudzania aktywności obywatelskiej, brakowało metod i wzorców przeciwdziałania negatywnym skutkom tych procesów. Te wzorce banki żywności musiały same wypracować, a następnie wcielać je w życie i upowszechniać.

W Koninie inicjatywę powołania banku żywności podjął Ireneusz Niewiarowski, zachęcając do jej realizacji stowarzyszenia, których był animatorem i aktywnym działaczem.

– Poszukując przykładów skutecznych działań i budowania sieci wsparcia dla stowarzyszeń i fundacji zmagających się z problemem ubóstwa i niedożywienia, zetknąłem się z ideą funkcjonowania banków żywności we Francji, a wkrótce potem nawiązałem kontakt z Wojciechem Onyszkiewiczem, współpracownikiem Jacka Kuronia, współtwórcą pierwszego w Polsce warszawskiego Banku Żywności SOS, a także z prezesem tej organizacji Czesławem Jurczyszynem – wspomina Ireneusz Niewiarowski, prezes Banku Żywności w Koninie. – Stamtąd czerpaliśmy dobre wzorce oraz inspirację do samodzielnego wcielania ich w życie.

Uczyniły to w 1996 roku Towarzystwo Samorządowe, ówczesne Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne Sołtysów Województwa Konińskiego (obecnie Wielkopolskie Stowarzyszenie Sołtysów) i Krajowe Stowarzyszenie Sołtysów, podejmując się utworzenia banku żywności, który powstał i funkcjonuje do dziś w formie związku stowarzyszeń.

Wśród statutowych celów działania banku wymieniono m.in.:

- zmniejszanie obszarów głodu i niedożywienia w mieście i w regionie,
- wyrabianie nawyku racjonalnego gospodarowania żywnością i zapobieganie jej marnotrawstwu przez zagospodarowywanie nadwyżek produkcyjnych, towarów nieposiadających wartości handlowej, itp.,
- bezpłatne wspieranie żywnością organizacji pomocowych, ośrodków pomocy społecznej, domów pomocy społecznej, placówek oświatowych, ośrodków specjalnych, rehabilitacyjnych, domów dziecka, noclegowni dla bezdomnych i innych opiekujących się ludźmi najbardziej potrzebującymi i wymagającymi wsparcia,
- organizowanie, przy szerokim zaangażowaniu wolontariuszy, okazjonalnych powszechnych zbiórek żywności i zbiórek płodów rolnych,
- uświadamianie władzom samorządowym oraz zamożniejszej części społeczeństwa obszaru niedostatku i uwrażliwianie na potrzeby ludzi najbardziej potrzebujących,
- wychowawcze oddziaływanie na młodzież w zakresie rozwijania potrzeby niesienia pomocy i różnych świadczeń na rzecz potrzebujących, angażowanie ludzi do podejmowania działań na rzecz najbardziej potrzebujących, wyrabianie wśród młodzieży wrażliwości na los innych, szczególnie poszkodowanych przez życie i niezaradnych życiowo,
- wyrównywanie szansy życiowej dzieci wiejskich, szczególnie z rodzin najbardziej potrzebujących przez organizowanie dla nich atrakcyjnych i uczących wycieczek do miast,
- przedsięwzięte wspieranie dzieci z rodzin najbardziej potrzebujących przez organizowanie zbiórek i poprzez inne organizacje społeczne dostarczanie im paczek.

Koniński Bank Żywności (w 2005 roku przemianowany na Bank Żywności w Koninie) rozpoczął działalność 1 września 1996 roku, a 26 marca 1997 roku uzyskał osobowość prawną. W 2004 roku bank otrzymał status organizacji pożytku publicznego.

– Dobrze pamiętam ten pierwszy wrześniowy dzień 1996 roku na stanowisku dyrektora banku żywności – wspomina Zdzisław Kępa. – Krzesło przy biurku udostępnionym przez Krajowe Stowarzyszenie Sołtysów, na nim kartka i ołówek. Co robić? Różne myśli i wizje przychodziły mi do głowy, więc zacząłem je spisywać. Skąd brać żywność, gdzie magazynować, jak przewozić, komu dostarczać, czym przekonywać darczyńców i sponsorów, jak do nich docierać? Samo spisanie tych zamysłów i planów zajęło sporo czasu, a co z realizacją?

– W początkowym etapie działalności nie dysponowaliśmy żadnymi zasobami finansowymi ani materialnymi – opowiada Ireneusz Niewiarowski. – Można rzec, że kapitałem założycielskim tworzonego banku żywności była tylko jasno określona misja: służyć tym, którzy służą innym. To wówczas wystarczyło. Ludzie skupieni wokół naszego banku i zapraszani do współpracy świetnie rozumieli tak określone nasze cele i bezinteresownie godzili się wspierać nasze działania. W szybkim czasie pozyskaliśmy wielu sponsorów i darczyńców oraz setki oddanych wolontariuszy. Mieliśmy szczęście do ludzi.

Ireneusz Niewiarowski podkreśla, że mówiąc tak o ludziach pracujących dla tworzonej organizacji, na początku chciałby wymienić pierwszego dyrektora banku, swego wieloletniego współpracownika Zdzisława Kępę oraz jego następczynię Joannę Piekarczyk.

– Nim się spotkaliśmy, zastanawiałem się, kim musi być osoba, która nie tylko podejmie się zadania utworzenia takiej instytucji, jak bank żywności, ale poradzi sobie z tym problemem, zaczynając dosłownie od zera – wspomina Ireneusz Niewiarowski. – Wyczytałem gdzieś, że najlepiej z organizacją banków żywności w USA i we Francji, gdzie takie instytucje mają najdłuższą historię, radzili sobie emerytowani wojskowi i byli menedżerowie. Wtedy przypomniałem sobie, że założyciel i znakomity prezes Banku Żywności SOS Czesław Jurczynszyn także jest byłym wojskowym, oficerem wojsk desantowych. To chyba nie był przypadek – pomyślałem sobie i zatelefonowałem do ówczesnego Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego w Koninie z pytaniem, czy znają kogoś, kto zechciałby podjąć się utworzenia banku żywności. Wkrótce skontaktowano mnie z pułkownikiem Zdzisławem Kępą, który akurat wybierał się na emeryturę i być może miał inne plany na dalsze lata życia. Ale wystarczyła nam dziesięciominutowa rozmowa, by zaczęła się nasza owocna wieloletnia współpraca.

Kilka miesięcy później ukonstytuował się pierwszy zarząd Konińskiego Banku Żywności w składzie: Zdzisław Kępa – dyrektor, Ryszard Papierkowski, prezes Społeczno-Kulturalnego Stowarzyszenia Sołtysów Województwa Konińskiego – skarbnik, i ja, któremu powierzono funkcję prezesa.

► **Kapitałem założycielskim tworzonego banku żywności była tylko jasno określona misja: służyć tym, którzy służą innym.**

Wyszukiwanie dostawców żywności i zabieganie o darczyńców, organizowanie zaopatrzenia w podstawowe artykuły żywnościowe dla najaktywniejszych organizacji charytatywnych, domów dziecka, stołówek szkolnych, inicjowanie współpracy banku z samorządami lokalnymi, wszystko to należało do działań niesłychanie absorbujących i priorytetowych w pierwszych miesiącach działalności banku.

Już we wrześniu 1996 roku, zaledwie w kilka dni od utworzenia banku, zapoczątkowana została zbiórka ziemiopłodów organizowana pod hasłem „Dzielimy się tym, co mamy”, której uczestnicy, młodzież ze szkół wiejskich, w nagrodę za swoją aktywność mogli wziąć udział w atrakcyjnych wycieczkach krajoznawczych.

Kilka tygodni później szeroki rozgłos i promocję idei banku żywności w lokalnych środowiskach przyniosła kolejna akcja pod nazwą „Pogotowie Świętego Mikołaja”. Z produktów pochodzących ze zbiórek prowadzonych w sklepach wielu miejscowości, bądź zakupionych za przekazane specjalnie na ten cel pieniądze, przygotowano kilka tysięcy paczek dla dzieci z najuboższych rodzin.

– Sukcesy te poprzedziło wiele codziennych lekcji cierpliwości i pokory związanych z pozyskiwaniem ofiarodawców żywności, darczyńców, partnerów, współpracowników banku i wolontariuszy – mówi Zdzisław Kępa. – Dobrze pamiętam te rozmowy. Dlatego uważam, że wszyscy, którzy jako pierwsi odpowiedzieli na nasze prośby są również współtwórcami tego banku. – Od początku naszą działalność wspierały firmy: „Konimpex” i jej właściciel Wojciech Pluta-Plutowski oraz „Hortimex” z właścicielem Tomaszem Kowalewskim. Jednym z pierwszych samorządów lokalnych, który podjął z nami stałą współpracę była gmina Kawęczyn i jej wójt Jan Nowak.

Trzeba było się wówczas starać dosłownie o wszystko – o podstawowe meble do biura, o maszynę do pisania, o telefon, o akceptację tworzonej organizacji przez władze administracyjne i społeczeństwo, a także o poważniejsze sprawy: o źródła pozyskiwania produktów spożywczych, o sponsorów chcących zasilić puste konto, o miejsce na lokal z prawdziwego zdarzenia, jak również o zarejestrowanie w sądzie dające podstawę normalnego funkcjonowania – zanotował w kronice banku dyrektor Zdzisław Kępa, by w następnym akapicie skonstatować: To dziwne, ale pierwsze problemy rozwiązywano z powodzeniem, systematycznie i po kolei.

► **Wszyscy, którzy jako pierwsi odpowiedzieli na nasze prośby są również współtwórcami tego banku.**

Jesienią 1997 roku bank zyskał nową siedzibę przy ulicy Hurtowej w Koninie i zagospodarował ją dzięki pieniądзом z programu Phare Dialog Społeczny otrzymanym za pośrednictwem Wojewódzkiego Zespołu Pomocy Społecznej. Pomocy przy adaptacji lokalu udzieliła Kopalnia Węgla Brunatnego „Konin”, a także wiele innych firm i osób. Komputery oraz inny sprzęt biurowy konińscy bankowcy uzyskali od niedawno utworzonej Federacji Polskich Banków Żywności. Dużym wsparciem dla rozwijającego się stowarzyszenia były dotacje z programu Phare, Fundacji im. Stefana Batorego oraz Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

Pierwszy samochód transportowy z prawdziwego zdarzenia (volkswagen transporter) dotarł do Banku Żywności w Koninie na początku kolejnego roku z niemieckiego powiatu Höxter. Było to ogromną zasługą Paula Selmanna, naddyrektora powiatu i działacza Niemieckiego Czerwonego Krzyża, człowieka wielkiego serca, niezwykle życzliwego idei banków żywności, który przyczynił się również do wielu owocnych kontaktów m.in. Towarzystwa Samorządowego i Krajowego Stowarzyszenia Sołtysów z niemieckimi samorządami.

– Zatrudniliśmy kierowcę-magazyniera i pracownika księgowo-biurowego, a następnie rozpoczęliśmy intensywne szkolenia, tak, aby profesjonalnie obsługiwać naszych klientów, nauczyć się nowoczesnej pracy biurowej, właściwie prowadzić niezbędną dokumentację – wspomina Zdzisław Kępa.
– Stworzyliśmy bazę danych niezbędnych do prowadzenia skutecznej pracy, rozpoznaliśmy możliwości działania i potrzeby, które były ogromne.

Sztaby akcji i zbiorów pracowały w Hotelu FUGO w pokoju użyczonym przez Krajowe Stowarzyszenie Sołtysów.

Pomieszczenia hotelu robotniczego stanowiły prowizoryczne magazyny i sortownie.

Jak rozwijać i unowocześniać działalność podpowiadali nam pionierzy banków żywności z Francji z Bernardem Dandrelem, który gościł w Koninie.

Sprowadzony do Konina przez Zdzisława Kępę volkswagen transporter dostaliśmy od przyjaciół w Höxter. Pierwsze auto służyło nam przeszło 10 lat.

Wspólne cele i zasady

Kolejne miesiące funkcjonowania konińskiego banku przynosiły nowe wyzwania związane z uczestnictwem w ogólnopolskich zbiórkach żywności oraz poszerzaniem kręgu partnerów i odbiorców pozyskanych produktów. Zacieśniała się też współpraca z innymi bankami żywności w Polsce i zagranicą.

Ich animatorzy i działacze dobrze zdawali sobie sprawę, z potrzeby współpracy i wymiany doświadczeń oraz promocji dobrych praktyk. Kontakty z podobnymi organizacjami funkcjonującymi w krajach Europy Zachodniej uświadamiały z kolei potrzebę koordynacji przedsięwzięć i tworzenia sieci banków. Było to związane z bardzo różnymi aspektami ich funkcjonowania, jak na przykład wspólne występowanie wobec dużych producentów żywności, lobbowanie na rzecz przyjaznego organizacjom pozarządowym i ich darczyńcom prawa, występowanie z wnioskami i postulatami wobec organów administracji państwowej, nawiązywanie kontaktów krajowych i międzynarodowych, ułatwiających pozyskiwanie pomocy krajowej i zagranicznej, a także podejmowanie ogólnokrajowych akcji promocyjnych i zbiórek, organizowanie wspólnych szkoleń, dbanie o wysokie standardy funkcjonowania.

W rezultacie podjętej współpracy i porozumień już w 27 czerwca 1997 r. Bank Żywności w Koninie wspólnie z podobnymi organizacjami w Warszawie i Krakowie stał się członkiem założycielem Federacji Polskich Banków Żywności. W tym samym roku w Koninie gościł Bernard Dandrel twórca banków żywności we Francji, ówczesny prezes Europejskiej Federacji Banków Żywności, który zachęcał do rozwijania sieci współpracy oraz upowszechniania sprawdzonych modeli funkcjonowania banków żywności.

– Stworzyliśmy organizację, która stała się wiarygodnym ambasadorem naszej misji, która nas wspierała w codziennych działaniach i skutecznie zadbała o poszerzenie i wzmocnienie sieci banków żywności w Polsce – podkreśla Ireneusz Niewiarowski.

Polskie banki żywności wkrótce przystąpiły do europejskiej federacji, podpisując się pod zasadami wyrażonymi w 1986 roku przez sygnatariuszy Euro-

pejskiej Karty Banków Żywności. Wszystkie powstające później europejskie i polskie banki przestrzegają zawarty w niej system norm, czyniąc z nich wyznacznik swej społecznej misji.

Do naczelných reguł, ktorými kierujú się w swej działalności wszystkie banki żywności należą:

- zasada non-profit, oznaczająca działalność bez zysku realizowaną poprzez bezpłatne pozyskiwane żywności oraz jej bezpłatny rozdział,
- zasada kierowania żywności do potrzebujących poprzez organizacje charytatywne zajmujące się bezpośrednio dożywianiem,
- zasada apolityczności oraz różnorodności światopoglądowej,
- promowanie postaw przeciwdziałających utylizacji żywności lub jej marnowaniu.

Konsolidacja banków znacznie poszerzyła możliwości bezpłatnego pozyskiwania żywności. W początkowym okresie działania Banku Żywności w Koninie pochodziła ona głównie z darów społeczeństwa otrzymywanych w ramach zbiorów publicznych prowadzonych głównie w hipermarketach, sklepach i szkołach, a także nadwyżek lokalnej produkcji rolnej. Do magazynów banku zaczęły trafiać też artykuły spożywcze z hurtowni i sieci sprzedaży detalicznej, które są wycofywane ze sprzedaży, ale pozostają w okresie przydatności do spożycia, a także nadwyżki ze stołówek i restauracji. Dzięki współdziałaniu banków w ramach federacji zapoczątkowana została ponadlokalna współpraca z wielkimi producentami żywności, polskimi i zagranicznymi przedsiębiorstwami przetwórstwa rolno-spożywczego.

Bank Żywności w Koninie był nie tylko formalnym założycielem Federacji Polskich Banków Żywności, ale również beneficjentem i partnerem jej przedsięwzięć. Mógł rozwijać się i doskonalić własne metody działania, uczestnicząc w organizowanych przez nią szkoleniach, wyjazdach studyjnych, programach dotacyjnych oraz w licznych konkursach motywujących do solidnego i twórczego działania.

W 1999 roku konińska organizacja zdobyła pierwsze miejsce w Polsce w konkursie na najbardziej wszechstronny bank żywności. Oceniając funkcjonowanie banku brano pod uwagę różnorodność form działania oraz ich zakres. Bilansując trzeci rok swej pracy koniński bank mógł pochwalić się zebraniem ponad 280 tysięcy kilogramów żywności, współpracą z 38 szkołami, pomocą

udzieloną 108 organizacjom pozarządowym oraz wieloma spektakularnymi akcjami.

Nagroda dla najbardziej wszechstronnego banku (1999 r.) przydała się na rozwój organizacji.

W 2000 roku bank w Koninie zdobył drugą nagrodę w konkursie na najlepsze rozwiązania dystrybucyjne. W kolejnym roku, w IV edycji konkursu dla polskich organizacji pozarządowych „Porządnie poza rządem” organizowanego przez Fundację im. Stefana Batorego uzyskał drugą nagrodę i czek na 25 tysięcy złotych spożytkowany na zakup wózka widłowego.

Ta najwyższa suma, jaką kiedykolwiek dotąd otrzymaliśmy jest wskaźnikiem naszej efektywności i osiągniętych wyników – zanotował w kronice banku dyrektor Zdzisław Kępa.

Kapituła nagrody, dając wyraz uznania dla najbardziej solidnych i twórczych organizacji pozarządowych w środowiskach lokalnych zwracała szczególną uwagę na ich współpracę z wolontariuszami i innymi partnerami społecznymi, sposób zarządzania, przestrzeganie przepisów prawa i zasad etycznych, a także innowacyjność przedsięwzięć realizowanych w 2000 roku.

W 1997 roku w zbiórkach i akcjach Konińskiego Banku Żywności uczestniczyło 580 wolontariuszy, w 2000 roku było ich już 1189. To świadczy o dynamice rozwoju i rosnącej skali podejmowanych inicjatyw. Dla animatorów i działaczy banku ważna była jednak nie tylko liczba osób zaangażowanych w inicjatywy organizacji, ale jak najlepsze ich przygotowanie i efekty tej współpracy. O tym także zaświadczać dyplomy i nagrody konkursów przeprowadzanych przez Federację Polskich Banków Żywności m.in. zakończony w grudniu 2001 roku konkurs pod hasłem „Wolontariat” przyniósł konińskiej organizacji nagrody w dwóch kategoriach: „Wolontariusz najbardziej zaangażowany w pracę banku żywności” oraz „Prezentacja metodologii włączania wolontariatu indywidualnego i zbiorowego w pracę banku żywności.”

Ukoronowaniem pasma sukcesów sprawnie zarządzanego i rozwijającego się banku żywności była Nagroda Główna „Pro Publico Bono” przyznana lokalnym i regionalnym związkom stowarzyszeń zrzeszonym w Federacji Polskich Banków Żywności, którą Ireneusz Niewiarowski i Zdzisław Kępa odebrali 11 listopada 2001 roku wraz delegatami pięciu innych podobnych organizacji.

Andrzej Nowakowski,

dyrektor Domu Pomocy Społecznej w Skubarczewie:

Dom Pomocy Społecznej w Skubarczewie współpracuje z Bankiem Żywności od 2005 roku, obecnie poprzez Stowarzyszenie „Wspólnie Więcej”. Współpraca polega na pozyskiwaniu żywności na rzecz naszych podopiecznych. Bank Żywności w Koninie zaopatruje nas w podstawową żywność taką, jak ziemniaki, artykuły mączne, kasza, ryż, warzywa i sery, jogurty, przetwory mleczne, warzywno i kawę. Ponadto pozyskujemy dla mieszkańców DPS produkty spożywcze delikatesowe renomowanych firm, w tym słodczy.

Otrzymywana żywność pozwala nam na urozmaicanie diety mieszkańców i zaspokajanie różnych gustów żywieniowych, dlatego jesteśmy bardzo zadowoleni z tej formy pomocy. Roczna jej wartość na rzecz podopiecznych naszej placówki w formie artykułów spożywczych stanowi kwotę około 40 tys. zł.

W 2007 roku laureatem prestiżowej nagrody Pro Publico Bono za zaangażowanie na rzecz społeczeństwa obywatelskiego zostało Krajowe Stowarzyszenie Sołtysów, jeden z założycieli Banku Żywności w Koninie. Nagrodę 30

czerwca w Licheniu wręczał laureatom były premier Jerzy Buzek, podkreślając zaangażowanie organizacji sołtysów w misję banków żywności.

– Ważne z perspektywy lat są nie tyle dyplomy i statuetki, ale konkretne umiejętności i doświadczenia zdobywane w ocenianych przedsięwzięciach – podkreśla Ireneusz Niewiarowski. – Pracownicy banku oraz wolontariusze, którzy zapracowali na te osiągnięcia, są w większości nadal związani z naszą organizacją.

W 2004 roku przed rozpoczęciem dystrybucji żywności w ramach unijnego programu PEAD Bank Żywności w Koninie otrzymał nową siedzibę.

Pierwsze dostawy żywności unijnej zakupione od polskich producentów trafiły do wyremontowanego magazynu.

Udział w unijnych programach pomocowych

Zdobywane rzetelną pracą zaufanie współpracujących z bankiem stowarzyszeń charytatywnych, doświadczenie jego pracowników i wolontariuszy oraz coraz lepsza baza i narzędzia dystrybucji żywności przydały się w kolejnych latach funkcjonowania, kiedy przyszło realizować programy pomocowe, adresowane do wielu dziesiątek tysięcy odbiorców.

Pierwszym takim wymagającym sprawdzianem była prowadzona jesienią 2003 roku dystrybucja rezerw mięsnych z zasobów Agencji Rynku Rolnego. Do Konina trafiło wówczas ponad 125 ton konserw mięsnych, które za pośrednictwem banku przekazano 180 organizacjom pomocowym. Żywność ta dotarła łącznie do 68 tysięcy osób.

Sprawną, wiarygodną oraz cieszącą się uznaniem społecznym sieć banków żywności była ważnym argumentem negocjacyjnym, gdy Polska, jako jeden z pierwszych krajów nowej Unii, przystępowała do rozpoczętego w 2004 roku i trwającego kolejnych dziesięć lat programu pomocy żywnościowej PEAD.

Europejski Program Pomocy Żywnościowej dla Najuboższych (PEAD)

Program ten funkcjonował w krach Unii Europejskiej już od 1987 roku. Polska była jednym niewielu nowych członków UE, która przystąpiła do programu już w pierwszym roku po akcesji, to jest w roku 2004. Jedną z organizacji realizujących założenia tego programu w Polsce była Federacja Polskich Banków Żywności, a na obszarze pięciu powiatów wschodniej Wielkopolski wcielał je w życie Bank Żywności w Koninie.

– Doskonale przygotowanie Polski do przyjęcia tej pomocy było niewątpliwą zasługą polskich banków żywności, które dzięki intensywnym kontaktom z bankami żywności Europy Zachodniej doskonale rozpoznały zasady funkcjonowania unijnego programu – mówi Ireneusz Niewiarowski. – Wiedzę tę upo-

wszechnialiśmy jeszcze przed przystąpieniem do Unii Europejskiej, co miało swoje przełożenie na decyzje administracyjne związane z przystąpieniem do programu oraz funkcję, jaką banki spełniały banki w trakcie jego prowadzenia.

PEAD był największym programem realizowanym w historii konińskiego banku. Umożliwiał on przekazywanie organizacjom żywności wyprodukowanej w Polsce, a zakupionej za pieniądze unijne, takiej jak: dania gotowe, dżem, cukier, herbatniki, makaron, mleko UHT, mleko w proszku, mąka, masło, musli, kasza, kawa zbożowa, płatki kukurydziane, ser podpuszczkowy, ser topiony, syrop owocowy. Bank przekazywał wymienione artykuły organizacjom, które niosą pomoc potrzebującym.

Mirosław Broniszewski,

wójt Gminy Przykona:

Program PEAD był znaczącą formą pomocy żywnościowej dla najuboższych mieszkańców. W najintensywniejszym okresie jego realizacji do naszej gminy systematycznie trafiało ponad 300 kilogramów pełnowartościowych produktów miesięcznie, w których dystrybucja aktywizowała organizacje pozarządowe.

Bożena Dominiak,

wójt gminy Grzegorzew:

Systematyczność dostaw była największym atutem tego programu. To pozwalało racjonalnie planować i organizować dystrybucję żywności. Dzięki zaangażowaniu lokalnych organizacji trafiała ona do najbardziej potrzebujących.

W ramach programów unijnych od 2004 roku Bank Żywność w Koninie rozdysonował około 13 mln kg produktów spożywczych o wartości ponad 35 mln zł. Przez dziesięć lat funkcjonowania programu pomocą banku objętych było od 30 do 60 tysięcy osób rocznie. Dystrybucja ta była obwarowana wieloma wymogami formalnymi, gdyż dotyczyła bezzwrotnej pomocy UE.

Program PEAD był realizowany w partnerstwie z Agencją Rynku Rolnego, która pośredniczyła pomiędzy Unią Europejską, a bankami żywności. Podstawowym założeniem programu było udzielanie systematycznej, comiesięcznej

pomocy osobom potrzebującym. Produkty objęte programem (opakowania jednostkowe) były czytelnie oznaczone napisami: „Pomoc UE. Produkty te nie są przeznaczone na sprzedaż”.

Wartość tej pomocy dla Polski w kulminacyjnych latach realizacji programu PEAD sięgała 101 mln euro, a nasz kraj był, obok Włoch, Francji i Hiszpanii, największym jej odbiorcą. Znaczenie też miał mechanizm finansowania zamówień, który pozwalał na zakup i przekazywanie potrzebujących żywności wytworzonej przez polskich producentów i zakupionej w Polsce.

– Pomimo dobrego funkcjonowania programu pojawiły się zagrożenia związane z jego kontynuacją – przypomina Ireneusz Niewiarowski. – Kluczowe decyzje w tej sprawie zapadły w drugiej połowie 2011 roku podczas polskiej prezydencji w UE. Wcześniej dotychczasowej formie programu sprzeciwiła się grupa pięciu państw zdolnych liczbą swych głosów zawetować decyzje Komisji Europejskiej i Parlamentu Europejskiego dotyczące przyszłości PEAD w unijnym budżecie. Obserwowałem te dyskusje i razem z działaczami polskich banków żywności zwracałem polskim politykom uwagę na związane z tym zagrożenia społeczne. Przełom nastąpił po rozmowach premiera Donalda Tuska z panią kanclerz Angelą Merkel. I być może to właśnie skutkowało, tym, że Niemcy wycofali się z koalicji państw przeciwnych kontynuacji PEAD. Powstał jednak warunek, aby kolejny etap pomocy w latach 2014-2020 wiązał się m.in. z działaniami edukacyjnymi dla beneficjentów programu.

► PEAD był największym programem pomocowym realizowanym w historii konińskiego banku.

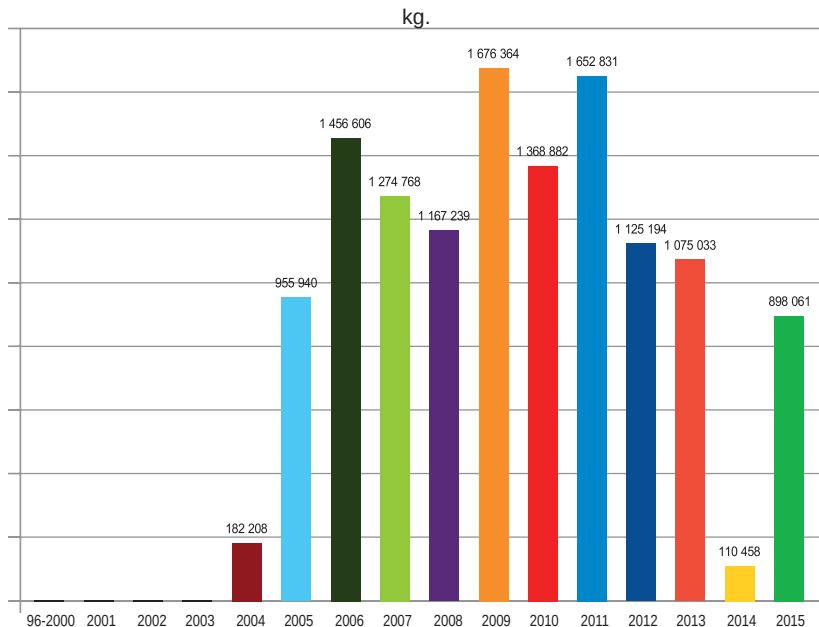
Realizacja tak dużego programu była wielkim przedsięwzięciem logistycznym.

– Byliśmy do niej bardzo dobrze przygotowani – wspomina Ireneusz Niewiarowski – W 2003 roku otrzymaliśmy do dyspozycji dzięki pomocy władz województwa i miasta duży obiekt przy ulicy Przemysłowej 124b w Koninie, który został starannie wyremontowany i urządzony dzięki ogromnej ofiarności wolontariuszy oraz życzliwych bankowi instytucji i firm.

Przy remoncie zaangażowanych było 6 firm specjalistycznych oraz 22 wolontariuszy, którzy przepracowali łącznie 800 roboczogodzin – zanotował

w kronice banku Zdzisław Kępa. (...) Łączny koszt adaptacji obliczyliśmy na prawie 100 tys. zł oprócz pracy własnej i wolontariuszy. Prace trwały pół roku 12 października (2004 roku) nastąpiło oficjalne otwarcie nowej siedziby. Już w dniu następnym przyjęto do nowego magazynu trzy TIR-y i ciężarówkę z przyczepą unijnego mleka w proszku.

Otrzymano kilogramów – razem 12 943 586

Efekty programu PEAD i FEAD

Nowy obiekt przysporzył ponad powierzchni 600 m² powierzchni magazynowej. Wkrótce w sąsiadujących pomieszczeniach uruchomiono komorę mroźniczą. Bank stopniowo wzbogacał swój park samochodowy, co pozwoliło na sprawniejsze dostawy żywności do magazynu oraz obniżenie ich kosztów.

Nazajutrz po otwarciu nowej siedziby banku 12 października 2007 r. do magazynów trafiły palety z unijnymi produktami.

Artykuły spożywcze ze znakiem Banków Żywności i UE sprawnie ekspediowano do potrzebujących.

Reprezentanci współpracujących z bankiem organizacji podczas szkoleń poznawali zasady programu PEAD.

Strażacy z OSP pomagali wiejskim organizacjom pozarządowym w transporcie żywności.

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa (FEAD)

W 2014 roku Bank Żywności w Koninie rozpoczął realizację Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020. Na jego realizację w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD) Unia Europejska zarezerwowała dla Polski 420 mln euro.

Celem tego programu jest wsparcie świadczone w postaci dostaw produktów spożywczych oraz posiłków dla osób najbardziej potrzebujących w całym kraju. Osoby ubogie w ramach działań realizowanych i koordynowanych przez Bank Żywności w Koninie mogą korzystać ze wsparcia w formie paczki z żywnością, a także z działań mających na celu włączenie osób doświadczających izolacji ze względów materialnych w funkcjonowanie społeczności lokalnych. Pomocy żywnościowej towarzyszą zajęcia szkoleniowe mające na celu wzmacnianie samodzielności i kompetencji w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego.

Program jest współfinansowany z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD) – 85 % środków oraz funduszy krajowych (15%). Instytucją zarządzającą, czyli nadzorującą wydatki z funduszu jest Ministerstwo Pracy i Pomocy Społecznej. Instytucją pośredniczącą, w której gestii są zamówienia na dostawę artykułów, zawieranie umów z organizacjami pośredniczącymi ogólnopolskimi i regionalnymi (w tym z bankami żywności) w dystrybucji pomocowej oraz kontrola realizacji programu, jest Agencja Rynku Rolnego.

Federacja Polskich Banków Żywności jest jedną z trzech organizacji partnerskich (obok Polskiego Czerwonego Krzyża, Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej) realizujących program. Za ich pośrednictwem pomocą (paczki żywnościowe, posiłki) w pierwszym roku funkcjonowania programu objętych zostało około 1,5 mln osób.

Bank Żywności w Koninie we współpracy z Federacją Polskich Banków Żywności przekazuje bezpłatnie artykuły spożywcze do lokalnych organizacji społecznych, które zajmują się pomocą potrzebujących, a także, współdziałając z ośrodkami pomocy społecznej, kieruje pomoc bezpośrednio do osób potrzebujących, m.in. domów opieki społecznej, domów dziecka, noclegowni oraz innych placówek opiekuńczych.

► **Dystrybucji żywności w towarzyszą warsztaty kulinarne i zajęcia z ekonomiki gospodarstwa domowego adresowane do osób korzystających z pomocy.**

Pomoc w ramach PO PŻ kierowana jest do tych osób i rodzin, które z powodu niskich dochodów nie mogą zapewnić sobie odpowiednich produktów żywnościowych i dlatego też według określonych kryteriów trafia do ograniczonej liczby osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji.

Paczkę żywnościową w 2015 roku otrzymywały osoby najbardziej potrzebujące, których dochód nie przekraczał limitu określonego w przepisach o pomocy społecznej. Paczki były tworzone z 13 produktów spożywczych z 6 grup produktowych (produkty zbożowe, mleczne, owocowo-warzywne, mięsne, cukier, tłuszcze pochodzenia roślinnego), w tym: makaron, kasza, ryż, płatki kukurydziane, mielonka wieprzowa, klopsiki w sosie, ser żółty, mleko, koncentrat pomidorowy, dżem truskawkowy, groszek z marchewką, cukier, olej. Szczegółowa forma pomocy uzależniona jest od rodzaju działalności organizacji lokalnej, z której pomoc odbiera osoba potrzebująca. Dostawy i dystrybucja w pierwszego pełnego cyklu PO PŻ były realizowane od 1 maja 2015 do 30 czerwca 2016 r.

W ramach programu osoby najbardziej potrzebujące mogły korzystać także z przedsięwzięć stanowiących formę przeciwdziałania wkluczeniu społecznemu oraz służących edukacji żywieniowej. Składały się one m.in. z warsztatów dotyczących gospodarowania budżetem domowym, pokazów dotyczących przygotowywania zbilansowanych posiłków, zdrowego odżywiania oraz zapobiegania marnowaniu jedzenia.

Warsztaty organizował Bank Żywności w Koninie, a także organizacje odbierające żywność we współpracy z samorządowymi ośrodkami pomocy społecznej. W rezultacie osoby potrzebujące mogły nauczyć się, jak samodzielnie przygotować 5 podstawowych, zbilansowanych posiłków z wykorzystaniem produktów z pomocy żywnościowej lub dodatkowo z produktów sezonowych i lokalnych. Poznawały podstawy prawidłowo zbilansowanej diety. Informowane były, jak właściwie przechowywać posiłki i racjonalnie gospodarować żywnością. Potrzebujący mogli również skorzystać z zajęć oraz porad służących kształtowaniu samodzielności oraz budowaniu relacji z otocze-

niem prowadzonych przez doświadczonych specjalistów. W 108 zajęciach tego typu organizowanych w ramach PO PŻ przez Bank Żywności w Koninie do końca czerwca 2016 roku uczestniczyło 2031 osób. Natomiast z pomocy żywnościowej w formie paczek za pośrednictwem 20 organizacji pozarządowych korzystało systematycznie ponad 15000 osób.

Pomoc żywnościowa dla najbardziej potrzebujących

Bank Żywności w Koninie rozpoczął realizację Programu 2015 w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020. Celem programu PO PŻ 2014-2020 jest wsparcie świadczone w postaci dostaw produktów spożywczych oraz posiłków dla osób najbardziej potrzebujących w całej Polsce. Osoby ubogie w ramach działań realizowanych i koordynowanych przez Bank Żywności w Koninie będą mogły skorzystać ze wsparcia w formie paczki z żywnością, a także z działań mających na celu włączenie osób doświadczających deprywacji materialnej w funkcjonowanie społeczności lokalnych, a także wzmacnianie samodzielności i kompetencji w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego.

Jak działa Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa?

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa realizowany w Polsce jest współfinansowany z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD) – 85% środków oraz funduszy krajowych (15%). Instytucją zarządzającą, czyli nadzorującą wydatki i funduszu jest Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej. Instytucją pośredniczącą, w której gestii są zamówienia na dostawę artykułów, zawieranie umów z organizacjami pośredniczącymi ogólnopolskimi i regionalnymi (w tym z bankami żywności) w dystrybucji pomocy oraz kontrola realizacji programu, jest Agencja Rynku Rolnego.

Federacja Polskich Banki Żywności, której Bank Żywności w Koninie jest członkiem i współzałożycielem, jest jedną z trzech organizacji partnerskich realizujących Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa w Polsce (pozostałe to: Polski Czerwony Krzyż, Polski Komitet Pomocy Społecznej).

Banki żywności przekazują bezpłatnie artykuły spożywcze do lokalnych organizacji społecznych, które zajmują się pomocą potrzebującym. Pomoc ta jest organizowana w ścisłej współpracy z samorządowymi ośrodkami pomocy społecznej.

Program PO PŻ jest komplementarny z działaniami w zakresie wsparcia osób najuboższych i znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej w ramach pomocy społecznej, programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” oraz innymi działaniami i inicjatywami, w tym z programami resortowymi Ministra Pracy i Polityki Społecznej.

Program Pomoc Żywnościowa wpisuje się w generalny cel pomocy społecznej w Polsce, jakim jest zabezpieczenie obywateli przed ryzykiem życia poniżej minimum egzystencji. Zasada ta jest uregulowana przepisami ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Kto może skorzystać z pomocy Banku Żywności w Koninie w ramach PO PŻ?

Pomoc w ramach PO PŻ kierowana jest do tych osób i rodzin, które z powodu niskich dochodów nie mogą zapewnić sobie/rodzinie odpowiednich produktów żywnościowych (posiłków) i dlatego też trafiać będzie do ograniczonej liczby osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji (określonej przesłankami z art. 7 ustawy o pomocy społecznej oraz poziomem dochodów według kryterium dochodowego określonego w tej ustawie), stanowiąc systematyczne wsparcie.

Żywność wydawana jest na podstawie skierowania wystawianego przez ośrodki pomocy społecznej (lub przekazanej przez OPS listy, a także oświadczeń beneficjentów).

Bank Żywności w Koninie (Organizacja Pośrednicząca Regionalna) i organizacje pozarządowe biorące udział w PO PŻ 2015 oraz ośrodki pomocy społecznej (Organizacje Pośredniczące Lokalne) same mogą kwalifikować osoby bezdomne (na podstawie oświadczeń).

Paczki żywnościową mogą otrzymać osoby najbardziej potrzebujące, których dochód nie przekracza 813 zł dla osoby samotnie gospodarującej lub 684 zł dla osoby w rodzinie.

W ramach PO PŻ z pomocy za pośrednictwem Banku Żywności w Koninie skorzysta ponad 16,5 tys. podopiecznych w powiatach: konińskim, kołskim, ślępskim i tureckim.

Aby otrzymać tę pomoc, należy najpierw zwrócić się do odpowiadającego terytorialnie ośrodka pomocy społecznej, by uzyskać skierowanie. OPS wskaże także organizację lokalną, z której osoba potrzebująca będzie mogła otrzymać wsparcie żywnościowe. Osoby bez-

domne otrzymają wsparcie na podstawie oświadczenia podpisanego w organizacji lokalnej lub noclegowni.

Z jakiej formy pomocy będą mogli korzystać osoby potrzebujące?

Osoby potrzebujące, korzystające ze wsparcia realizowanego za pośrednictwem Banku Żywności w Koninie, będą mogły skorzystać z pomocy w postaci paczki żywnościowej. Paczki będą tworzone z 17 produktów spożywczych z 6 grup produktowych (produkty zbożowe, mleczne, owocowo-warzywne, mięsne, cukier, tłuszcze pochodzenia roślinnego), w tym:

- makaron,
- kasza,
- ryż,
- płatki kukurydziane,
- kawa zbożowa,
- herbatniki,
- mielona wieprzowa,
- klopsiki w sosie,
- ser żółty,
- mleko,
- cukier,
- ser topiony,
- sok jabłkowy,
- koncentrat pomidorowy,
- dżem truskawkowy,
- groszek z marchewką,
- olej.

Szczegółowa forma pomocy uzależniona jest to od rodzaju działalności organizacji lokalnej, z której pomoc będzie odbierała osoba potrzebująca.

Dostawy i dystrybucja tegorocznego cyklu PO PŻ są realizowane od 15 maja 2015 do 29 lutego 2016 r.

Co zawiera paczka żywnościowa?

Paczka dla osoby dorosłej tworzy zestaw co najmniej 6 rodzajów artykułów spożywczych z co najmniej 3 grup towarowych.

Paczka dla dziecka (do 18 roku życia) powinna być zestawem co najmniej 6 rodzajów artykułów spożywczych z minimum 5 grup towarowych.

Limity pomocy żywnościowej to minimum 48,57 kg na osobę w całym PO PŻ 2015. Limity nie dotyczą dzieci i młodzieży.

Zasady programu PO PŻ przedstawiono w specjalnych wydawnictwach i podczas szkoleń. Paczkę dla osoby dorosłej tworzy zestaw co najmniej 6 artykułów spożywczych.

Warsztaty kulinarne organizowane w siedzibie Chrześcijańskiej Służby Charytatywnej w Koninie.

Warsztaty kulinarne zorganizowane przez Stowarzyszenie „Sokół” w Przykonie.

Własne programy i akcje

Statut Banku Żywności w Koninie obok najważniejszego celu funkcjonowania organizacji, jakim jest przeciwdziałanie marnowaniu żywności poprzez przekazywanie jej organizacjom pozarządowym, wyznacza wiele innych zadań pokrewnych misjom stowarzyszeń, które bank współtworzyły: Krajowego Stowarzyszenia Sołtysów, Wielkopolskiego Stowarzyszenia Sołtysów, Towarzystwa Samorządowego. To uzasadnia stałą obecność Banku Żywności w Koninie w środowiskach wiejskich i małych miast, systematyczną współpracę ze szkołami oraz wspieranie inicjatyw służących wyrównywaniu szans edukacyjnych dzieci i młodzieży wiejskiej.

„Dzielimy się tym, co mamy”

Ta, zapoczątkowana we wrześniu 1996 roku, akcja ma na celu pozyskanie na potrzeby osób biednych, podopiecznych placówek charytatywnych, szkół zajmujących się dożywianiem dzieci oraz ośrodków opiekuńczych, znaczących ilości produktów rolnych w zamian za atrakcyjne bezpłatne wycieczki dla dzieci wiejskich.

Udział w przedsięwzięciu związany jest z dopełnieniem kilku nieskomplikowanych formalności. Wystarczy, że dyrektorzy zadeklarują w odpowiednim terminie telefonicznie zamiar udziału w akcji, a następnie spopularyzują jej cele i zasady wśród społeczności szkolnej i we wsiach, z których pochodzą uczniowie. Następnie zobowiązani są wyznaczyć termin i miejsce zbiórki ziemioplodów.

Bank Żywności natomiast podejmuje się: udzielenia pełnej informacji związanej z zasadami oraz organizacją prowadzonej akcji, odbioru własnym transportem zebranych ziemioplodów lub wskazania odbiorcy, który przyjmie je na takich samych warunkach, zorganizowania jednodniowej atrakcyjnej wycieczki dla dzieci ofiarodawców produktów rolnych do miejscowości zaproponowanej przez szkołę. Ponadto w trakcie wycieczki bank zapewnia bezpłatny posiłek lub poczęstunek i wstęp na zwiedzane obiekty, a także informację i obsługę turystyczną oraz inne niezbędne na wycieczce świadczenia.

– Najczęściej zbieranymi produktami podczas akcji „Dzielimy się tym, co mamy” są: ziemniaki, warzywa, owoce, mąka, jaja, miód lub inne wytwarzane w gospodarstwach produkty spożywcze – informuje dyrektor banku Joanna Piekarczyk. – Kiedyś akcja ta była dla nas źródłem naprawdę znaczących ilości produktów, albowiem więcej niż obecnie było niewielkich gospodarstw i przydomowych działek produkujących ziemniaki czy warzywa na domowe potrzeby. Kontynuujemy ją jednak nieprzerwanie, gdyż spełnia wiele pozytywnych funkcji edukacyjnych, a dla wielu dzieci stanowi okazję do udziału w pozytywnych wycieczkach. Podczas zbiórek obserwujemy wiele wzruszających gestów solidarności wśród dzieci. Niektóre z nich na przykład, dysponując nadwyżkami, za zgodą rodziców, dostarczają ziemniaki za swoje koleżanki i kolegów, które produktów nie mają.

Dwudziestoletni dorobek akcji „Dzielimy się tym, co mamy” jest naprawdę imponujący. Zebrano łącznie ponad 185 ton ziemniaków. W akcji uczestniczyły dzieci i młodzież ze 181 szkół. Zorganizowano dla nich 143 wycieczki, w których uczestniczyło 5998 uczennic i uczniów.

Jan Cierzniaś,

dyrektor Domu Dla Dzieci i Młodzieży w Nowym Świecie w gminie Tuliszków:

– Nasza placówka korzysta z pomocy Banku Żywności w Koninie od początków jego funkcjonowania. Obecnie odbywa się to za pośrednictwem Stowarzyszenia „Nowy Świat”, które jest partnerem banku. Dzięki temu jesteśmy beneficjentami różnorodnej pomocy, która urozmaica i wzbogaca żywienie w naszej placówce, a zaoszczędzone w ten sposób środki mogą być przeznaczone na inne działania i wydatki służące rozwojowi dzieci i młodzieży. Sami również bardzo aktywnie angażujemy się w akcje i działania banku, co ma również duże znaczenie wychowawcze. Odbywa się to głównie poprzez szkoły w Rychwale i Tuliszkowie, do których uczęszczają nasi podopieczni.

„Pogotowie Świętego Mikołaja”

W grudniu każdego roku w wybranych sklepach wolontariusze prowadzą zbiórkę produktów, z których przygotowywane są paczki świąteczne dla dzieci z niezamożnych rodzin. W akcji pomagają wolontariusze: studenci PWSZ w Koninie, młodzież szkół średnich, harcerze, każdy, kto może i chce pomagać innym. Większość przygotowanych przez bank paczek dostarczana jest dzieciom przez organizacje społeczne, organizujące przedświąteczne imprezy choinkowe.

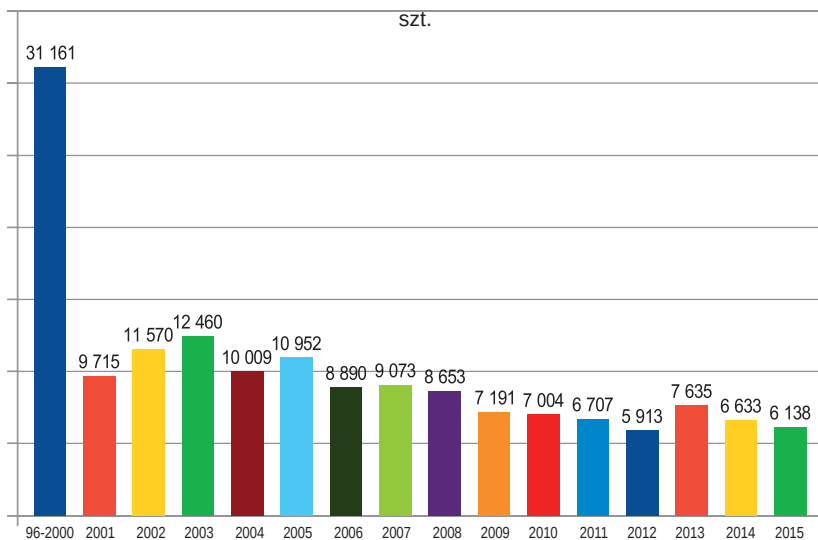
– „Pogotowie”, stało się naszą najbardziej rozpoznawalną akcją i angażuje bardzo wiele środowisk: młodzież szkolną, studentów PWSZ w Koninie, harcerzy, osoby prywatne, media lokalne oraz Towarzystwo Samorządowe – mówi dyrektor banku, Joanna Piekarczyk. – Bank udziela niezbędnego instruktażu nowym współorganizatorom i dostarcza wszystkim uczestnikom materiały promocyjne. Tam, gdzie zbiórki są największe, pomagamy w transporcie, magazynowaniu i pakowaniu darów. Akcja funkcjonuje w różnych miastach i miasteczkach niemal odrębnym życiem, choć zawsze podobnie jest organizowana i ma ten sam szczytny cel: przynieść radość dzieciom z ubogich rodzin przed świętami Bożego Narodzenia.

Zbiórka prowadzona jest w placówkach handlowych w okresie masowych przedświątecznych zakupów. Bank zwraca się w tym czasie do wielu firm, instytucji, zakładów pracy, organizacji, urzędów i osób prywatnych o finansowe lub rzeczowe wsparcie prowadzonej akcji. Zebrane dary są segregowane, ewidencjonowane, a następnie robione są z nich paczki. Uzupełnia się je brakującymi produktami zakupionymi za pieniądze wpłacone na konto banku żywności.

Paczki dostarczane są dzieciom przez różne organizacje społeczne, a niewielka część rozwożona jest przez wolontariuszy pod wskazane adresy. Nazwiska i adresy potrzebujących przygotowywane są przez ośrodki pomocy społecznej, szkoły, a także uzupełniane przez słuchaczy stacji radiowej, w której dyżur pełnią i o akcji opowiadają w określonym dniu znane w środowisku społeczności życia społecznego i politycznego oraz dziennikarze. Po zakończeniu akcji dokonuje się jej podsumowania, rozlicza otrzymane pieniądze, wysyła stosowne podziękowania dla wolontariuszy i sponsorów.

– Uczestniczę w „Pogotowiu św. Mikołaja” od 20 lat, od samego początku tej akcji – opowiada Franciszek Gray, emerytowany przedsiębiorca, jeden z najstarszych wolontariuszy Banku Żywności w Koninie. – Każda akcja, zarówno ta pierwsza, jak i ta ubiegłoroczna były dla mnie jednakowo takim samym wielkim przeżyciem, pełnym emocji i wzruszeń. Pracy dla „mikołajowych” wolontariuszy nie brakuje. Pełnię dyżury w radiu, rozwożę swoim samochodem paczki pod wskazane adresy. Dlaczego to robię? To ogromna satysfakcja i za-szczyt móc pomagać drugiemu człowiekowi, cieszyć się z czyjejś radości, zwłaszcza z radości dzieci.

Zrobiono i rozdano paczek – razem 159 704

Dorobek akcji „Pogotowie Świętego Mikołaja”

W 2015 roku w „Pogotowie Świętego Mikołaja” zorganizowano w 30 miastach i gminach wschodniej Wielkopolski, a pomagało w jego przeprowadzeniu 1600 wolontariuszy. Przygotowali łącznie ponad siedem tysięcy paczek.

Najwięcej paczek dostarczono w Koninie, Turku, Kłodawie oraz w gminie Dąbie. W wielu gminach akcję wsparły finansowo miejscowe samorządy, przeznaczając określone sumy pieniędzy na zakup konkretnych produktów, które umieszczono w paczkach wraz z żywnością pochodzącą ze zbiórki prowadzonych w sklepach.

W całej dotychczasowej historii akcji „Pogotowie Świętego Mikołaja” wolontariusze Konińskiego Banku Żywności zebrali produkty umożliwiające przygotowanie i dostarczenie około 160 tysięcy paczek świątecznych.

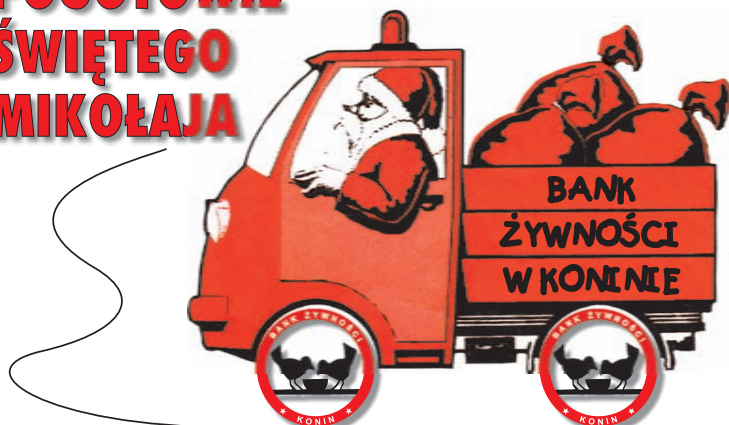

Młodzi wolontariusze w służbowych strojach „Pogotowia Świętego Mikołaja”.

„Elfy” pogotowia można spotkać w marketach, jak i w małych sklepach.

POGOTOWIE ŚWIĘTEGO MIKOŁAJA

PRZYNIEŚMY DZIECIOM RADOŚĆ

Do udziału w mikołajowych akcjach każdego roku zachęcają sympatyczne ulotki.

Gotowe paczki wkrótce zostaną rozdane.

Pomoc dla katastrof żywiołowych i wojen

Statutowa deklaracja, że Bank Żywności w Koninie zamierza służyć swoją pomocą ofiarom klęsk żywiołowych i konfliktów zbrojnych nie pozostawała pustym zapisem. Działacze i wolontariusze banku udowadniali to wielokrotnie, organizując różne formy pomocy dla ofiar powodzi w Polsce oraz dla mieszkańców obszarów dotkniętych skutkami działań wojennych.

W związku z katastrofalną powodzią, która w lipcu 2001 roku dotknęła południowe regiony Polski, Bank Żywności w Koninie uruchomił punkt przyjmowania darów i otworzył konto dla wpłat gotówkowych. Zebrano prawie 30 ton darów, głównie żywności i sprzętów gospodarstwa domowego oraz ponad 3700 złotych. Zebrane produkty zostały przekazane samorządom z okolic Kielc, Ostrowca Świętokrzyskiego i Nowego Sącza z przeznaczeniem na potrzeby dzieci powodzian. Zebrane pieniądze natomiast trafiły do gminy Stryszawa z przeznaczeniem na budowę domu dla jednej z rodzin dotkniętych powodzią.

Bank Żywności nie pozostał obojętny również w obliczu katastrofalnej powodzi, która nawiedziła Wielkopolskę i południowe regiony kraju latem 2010 roku. Podczas błyskawicznej zbiórki zgromadzono ponad 5 ton żywności oraz środków czystości, które trafiły do poszkodowanych. Wolontariusze banku uczestniczyli również w bezpośrednim przekazywaniu pomocy dla mieszkańców nadwarciańskich gmin.

W 2008 roku w Koninie i Turku wolontariusze banku prowadzili zbiórkę darów dla Polaków mieszkających w objętej wojną Gruzji. Zebrano m.in. odzież, pościel, żywność i materiały opatrunkowe.

W 2015 roku, wspólnie z Urzędem Miejskim w Koninie bank zorganizował zbiórkę darów i pieniędzy z przeznaczeniem dla dzieci z partnerskiego miasta Czerniowce na Ukrainie. Mieszkańcy Konina ofiarowali ponad 3 tony żywności i 28 tysięcy złotych.

– Taka pomoc, to naturalny odruch solidarności wobec tych, których dotyka konkretne zagrożenie, którzy z tego powodu cierpią niedostatek – mówi Ireneusz Niewiarowski, prezes Banku Żywności w Koninie. – Dla mnie osobiście to obowiązek, gdyż należę do pokolenia pamiętającego trudne lata osiem-

dziesiąte, i stan wojenny, kiedy Polacy otrzymywali pomoc z krajów Europy Zachodniej.

Przygotowania do koncertu charytatywnego na rzecz ofiar powodzi zorganizowanego w Koninie.

W 2010 roku bank zainicjował zbiórkę darów na rzecz ofiar powodzi, która dotknęła mieszkańców podkonińskich gmin.

Zbiórkę darów dla dzieci z Czarniowiec na Ukrainie przeprowadzono wspólnie z władzami samorządowymi Konina.

W 2008 roku Bank Żywności w Koninie zorganizował zbiórkę dla objętej wojną Gruzji.

Udział w ogólnopolskich akcjach banków żywności

Od początków funkcjonowania Bank Żywności w Koninie jest aktywnym uczestnikiem wielu ogólnopolskich zbiórek żywności i akcji edukacyjnych organizowanych przez Federację Polskich Banków Żywności oraz współpracujące z nią podmioty.

Powszechna Zbiórka Żywności

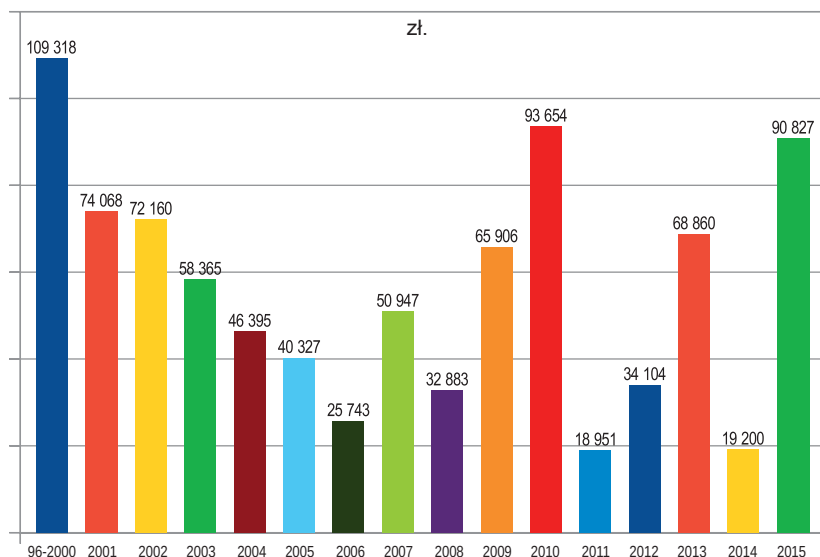
Powszechna przedsięwzięta zbiórka żywności w szkołach przeprowadzona jest przed świętami wielkanocnymi. Działacze konińskiego banku starają się każdorazowo, aby umożliwić w niej udział jak największej liczbie szkół podstawowych i średnich w Koninie oraz w powiatach: konińskim, słupeckim, kolskim i turckim, a także w miarę zainteresowania szkołom gmin położonych w innych województwach.

Organizacja zbiórki przebiega w całym kraju na podobnych zasadach. Bank Żywności w Koninie jest koordynatorem akcji na wyznaczonym obszarze. Ma on pieczę nad: przygotowaniem dokumentów i druków niezbędnych do ewidencjonowania i rozdziału uzyskanych produktów, opracowuje zasady zbiórki i rozdziału pozyskanej żywności i dostarcza do szkół ulotkę zachęcającą do powszechnego udziału w akcji i przekazania za pośrednictwem dziecka dowolnego produktu spożywczego według możliwości i uznania rodziców, ustala zasady i dokonuje wyróżnienia najbardziej zaangażowanych w akcji, organizuje i nadzoruje odbiór produktów, ich ewidencjonowanie i rozdział, dokonuje podsumowania akcji. Zadaniem banku jest też zapewnienie pieniędzy umożliwiających finansowanie akcji, zakup bądź pozyskanie nagród dla uhonorowania najaktywniejszych w zbiórce. Każdego roku Bank Żywności w Koninie dba o popularyzację akcji w mediach, przedstawienie uzyskanych efektów oraz prezentację i wyróżniających się szkół.

Szkoły natomiast są miejscem zbiórki produktów spożywczych. Placówki, które w niej uczestniczą zobowiązane są do: wyznaczenia koordynatora do

spraw zbiórki na terenie szkoły, przeprowadzenia szkolnej akcji promocyjnej i spopularyzowanie wśród dzieci i młodzieży założeń akcji, przeprowadzenia lekcji wychowawczej na temat zasad poszanowania żywności oraz świadczenia na rzecz ludzi potrzebujących wsparcia i pomocy, włączenia do akcji wszystkich czynników społecznych występujących w szkole, wyznaczenia dnia i miejsca zbiórki przynoszonych do szkoły produktów spożywczych, ewidencjonowania zebranych przez poszczególne klasy produktów, poprzez określenie ich łącznego ciężaru zebranych w klasie. Ważne jest, aby dyrektorzy szkół i koordynatorzy akcji zadbali o właściwe popularyzowanie uzyskanych przez poszczególne klasy efektów zbiórki, opracowanie listy własnych potrzeb i dokonanie podziału należnej części produktów, a także dokonali podsumowania akcji z udziałem uczestników.

Wartość zebranej żywności – razem 669 766

Udział konińskiego banku w Powszechnej Zbiórce Żywności

Połowę zebranych w szkole produktów ma prawo odebrać Bank Żywności w Koninie (lub wskazuje odbiorcę) i przeznaczyć na potrzeby placówek, z którymi współpracuje. Szkoła uczestnicząca w akcji pozostawia do swojej dyspozycji, pozostałą żywność np. na potrzeby własnej stołówki (jeżeli taką prowadzi) lub ewentualnie na paczki żywnościowe dla swoich dzieci z rodzin

Uczestnicy akcji „Dzielimy się tym, co mamy” na wycieczce w Gołuchowie.

Dzieci uczestniczące w zbiórce płodów rolnych na wycieczce w Ciechocinku.

Powszechna Zbiórka Żywności w Szkole Podstawowej w Boleszczynie.

Za dobre wyniki zbiórki uczniowie z Boleszczyna pojechali na wycieczkę do Parku Dinozaurów w Solcu Kujawskim.

najuboższych. Jeżeli nie ma takiej możliwości lub nie ma potrzeby zagospodarowania przez szkołę posiadanej ilości żywności, pozostaje ona do dyspozycji banku

Klasyfikacja szkół polega na ich uszeregowaniu według zaangażowania w zbiórkę (porównuje się ilość żywności przekazanej bankowi z ilością uczniów w danej szkole). Najaktywniejsza klasa ze szkoły, która uzyskała najlepszy wynik w zbiórce otrzymuje możliwość wyjazdu na bezpłatną jednodniową wycieczkę do miejscowości uzgodnionej z wychowawcą klasy. Ponadto każdej ze szkół, proporcjonalnie do uzyskanych wyników, bank przekazuje nagrody rzeczowe i dyplomy dla wyróżniających się uczestników zbiórki. Szkoły natomiast otrzymują literaturę dla swoich bibliotek.

– Od lat uczestniczę w lekcjach wychowawczych towarzyszącym tej akcji i obserwuję postępy związane z coraz lepszym rozumieniem przez młodzież potrzeby poszanowania żywności – stwierdza dyrektor banku Joanna Piekarczyk.

Łącznie uczestniczące w zbiórce szkoły do końca 2015 roku zebrały we współpracy z bankiem Żywności w Koninie 148 ton żywności o wartości ponad 669 tysięcy zł. Każdego roku w akcji uczestniczyło dotąd od 60 do 160 szkół.

Uczniowie Szkoły Podstawowej w nagrodę za udział w zbiórce żywności pojechali do Aquaparku w Łodzi.

„Podziel się posiłkiem”

Od 2005 roku Bank Żywności w Koninie uczestniczy w akcji „Podziel się posiłkiem”, której patronują Federacja Polskich Banków Żywności i Firma Danone. Zbiórkę przeprowadzono w Koninie oraz okolicznych gminach. W 2015 roku akcja została przeprowadzona od 25 do 26 września w Koninie, Turku, Kole, Słupcy i Tuliszkowie. W samym tylko Koninie wolontariuszy można było spotkać w 21 marketach. Zebrana żywność, m.in.: płatki śniadaniowe, kaszki dla dzieci, dżemy, konserwy trafiła do domów dziecka, rodzinnych domów dziecka, świetlic, ośrodków pomocy społecznej.

– Każdego roku udaje się nam zebrać w tej akcji od 12 do 15 ton żywności. To wystarcza do przygotowania od 20 do 25 tysięcy posiłków dla dzieci – informował w mediach we wrześniu 2015 roku Ireneusz Niewiarowski, prezes Banku Żywności w Koninie. – Ta akcja ma zwrócić uwagę społeczeństwa na problem niedożywienia wśród dzieci. Szacuje się, że w Polsce żyje około 130 tysięcy niedożywionych dzieci.

Wolontariusze akcji „Podziel się posiłkiem” z prezesem banku Ireneuszem Niewiarowskim.

Po udanej akcji „Podziel się posiłkiem” kontenery zwożono do późnej nocy.

Następnego dnia młode wolontariuszki pomogły posegregować pozyskane artykuły.

Dystrybucja owoców i warzyw

Od 2014 roku Bank Żywności w Koninie uczestniczy w ogólnokrajowej dystrybucji owoców i warzyw, których wycofywanie z rynku objęte zostało dofinansowaniem unijnym w związku z rosyjskim embargiem.

Do połowy 2016 roku w ten sposób za pośrednictwem konińskiej organizacji do odbiorców dostarczono ponad 4950 ton owoców i warzyw pochodzących od polskich producentów. Produkty te trafiały do organizacji pozarządowych współpracujących z bankiem oraz do szkół. W akcję zagospodarowania owoców i warzyw włączyły się wszystkie polskie banki żywności.

– To bardzo cenna pomoc – mówi sadownik z gminy Sompolno Leonard Sarnociński. – Pewność sprzedaży, chociażby po minimalnej cenie, gwarantuje utrzymanie sadów, które z takim trudem przez lata pielęgnowaliśmy. Banki Żywności zagwarantowały sprawną dystrybucję zakupionych od nas przez państwo owoców, za co należy się im uznanie. Pamiętam, z jaką dumą kilkanaście lat temu pierwszy raz ofiarowałem swoje jabłka konińskiemu bankowi. Dziś podjeżdżając z owocami pod tę samą rampę, to ja sam, niegdysiejszy darczyńca, korzystam z jego pomocy.

Owoce i warzywa ze znakiem UE trafiły do wielu polskich domów.

Przed rampę magazynu trafił kolejny transport śliwek zakupionych za unijne pieniądze.

Do magazynu wędruje partia warzyw od polskich producentów.

Przeciw marnotrawieniu żywności

Świadomość potrzeby poszanowania jedzenia towarzyszy większości działań banków żywności. Sprawnie funkcjonująca sieć tych organizacji, dobrze zorganizowana dystrybucja przekazywanych produktów spożywczych na rzecz organizacji pozarządowych oraz instytucji pomocowych pozwala uchronić każdego roku przed zmarnowaniem tysiące ton żywności, która z różnych powodów traci wartość handlową, choć jest pełnowartościowa i nadaje się do spożycia. Znacznie więcej żywności bezpowrotnie marnuje się w procesach obróbki przemysłowej, a jeszcze więcej w gospodarstwach domowych. Banki żywności inicjują badania i sondaże służące rozpoznaniu skali zjawiska marnowania żywności w Polsce, podejmują akcje edukacyjne mające na celu uwrażliwienie społeczeństwa na negatywne skutki takiego postępowania.

Janusz Sarnowski

sadownik z gminy Sompolno:

Z Bankiem Żywności w Koninie współpracuję od wielu lat, dostarczając bezpłatnie owoce ze swoich sadów, a obecnie także w ramach realizowanych przez bank programów, które są z kolei istotnym wsparciem dla nas sadowników. Współpraca ta przybiera też formy edukacyjne. Jesienią 2015 roku w ramach Światowego Dnia Żywności zorganizowaliśmy dla dzieci wizytę w sadzie. Jej uczestnicy uważnie słuchali mojej opowieści o drzewach i tajnikach ich dobrego plonowania, przyjrzeni się segregacji owoców i przygotowaniu jabłek do składowania, a potem pod kierunkiem pań z banku żywności przyrządzali smakołyki z przetworów owocowych. Teraz te dzieci wiedzą już, że tak naprawdę jabłka nie pochodzą z paczek czy sklepów, że trzeba wiele pracy, nim trafią na nasze stoły, że należy je właściwie spożytkować.

W Koninie tradycją już stały się październikowe marsze i happeningi młodzieży nazywane także „Strajkami żywności”. Akcję organizowaną w trakcie Światowego Dnia Żywności zapoczątkowali wraz z bankiem uczniowie Zespołu Szkół im. Mikołaja Kopernika, a później dołączyli do niej konińscy gimnazjaliści. Młodzież ubrana w koszulki z logo banków żywności, idąca z transparentami w barwnym pochodzie przez miasto, przypomina nam najczęstsze grzechy popełniane wobec daru natury i efektu ciężkiej pracy człowieka, jakim

KARTA EUROPEJSKICH BANKÓW ŻYWNOCI

Działalność banków żywności, polegająca na ZBIERANIU darów i ich PODZIALE, prowadzona jest na czterech płaszczyznach.

1. ZAOPATRZENIE

Jednym z celów banków jest walka z marnotrawstwem żywności.

Pozyskiwanie żywności odbywa się z poszanowaniem przepisów prawa, szczególnie norm sanitarno-epidemiologicznych, dzięki wykorzystywaniu:

- nadwyżek produkcji rolnej,
 - nadwyżek produkcji przedsiębiorstw sektora przetwórstwa rolno – spożywczego lub produktów, które nie mogą zostać sprzedane, ale jeszcze nadają się do spożycia,
 - nadwyżek żywności pochodzących ze stołówek lub sieci restauracji, jak również:
 - darów społeczeństwa, pochodzących ze zbiorów prowadzonych w miejscach publicznych;
- Wszystkie artykuły spożywcze muszą być przekazywane bezpłatnie.

2. DYSTRYBUCJA

Banki żywności są organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz innych stowarzyszeń i fundacji walczących z głodem.

Banki żywności nie zajmują się bezpośrednio rozdawnictwem pożywienia osobom potrzebującym. Mają one obowiązek współpracować z lokalnymi organizacjami (grupami, wspólnotami) zajmującymi się pomocą najuboższym.

Każda organizacja (grupa), korzystająca z usług banku zawiera z nim umowę określającą zasadę bezpłatności otrzymywania żywności. Umowa ta powinna uwzględnić zastrzeżenie, iż bank nie może dostarczyć wszystkich pożądaných przez odbiorcę artykułów żywnościowych.

Organizacje odbierające żywność z banku przekazują ją potrzebującym w następujących formach:

- posiłki w jadłodajniach dla ubogich,
- posiłki w ośrodkach stałego lub dziennego pobytu,
- paczki.

3. FINANSOWANIE DZIAŁALNOŚCI

Banki żywności odrzucają prymat pieniądza: ich zadania wynikają z woli propagowania aktywnej, odpowiedzialnej solidarności z potrzebującymi.

Działalność banków zapewniają:

- dary stanowiące wyposażenie banku,
- udział w kosztach banku osób trzecich,
- uczestnictwo organizacji charytatywnych w funkcjonowaniu banku,
- darowizny, dotacje i składki członkowskie.

4. FUNKCJONOWANIE

Banki żywności funkcjonują dzięki pracy wolontariuszy oraz wsparciu organizacji charytatywnych o różnorodnej orientacji światopoglądowej i ideowej, dając w ten sposób świadectwo, że różne poglądy nie stanowią przeszkody w niesieniu pomocy potrzebującym.

Karta jest czymś w rodzaju zasad etyki i norm postępowania w obrocie żywnością.

Dlaczego warto jeść jabłka i co można z nich zrobić, uczniowie dowiadawali się w sadzie Janusza Sarnowskiego.

Na zajęciach prowadzonych przez bank można z kolei przyrządzić smaczne pierogi i placki z jabłkami.

jest żywność. Strajki są głośnymi apelami o umiar i rozsądek w codziennych zakupach, o oszczędne gospodarowanie jedzeniem, jego troskliwe przechowywanie, mądre i racjonalne spożywanie.

– Te marsze to tylko zewnętrzny, widowiskowy przejaw naszych codziennych starań, aby żywność nie była marnowana i została jak najlepiej spożytkowana – wyjaśnia dyrektor Banku Żywności Joanna Piekarczyk. – Zabiegamy, aby jak najwięcej artykułów spożywczych, które z różnych powodów, jak kończenie się terminu ważności, złe oznakowanie czy uszkodzone opakowania, muszą zostać wycofane ze sprzedaży, trafiło do naszych magazynów, a stamtąd do podopiecznych współpracujących z nami organizacji.

Jak informuje Federacja Polskich Banków Żywności zjawisko marnowania żywności jest obecne we wszystkich krajach Unii Europejskiej. Polska znajduje się na 5 miejscu wśród krajów o najwyższym poziomie strat (źródło: www.banki-zywnosci.pl). Dlatego władze Unii Europejskiej wzywają kraje członkowskie do aktywnego podejmowania działań. Obywatele odgrywają kluczową rolę, gdyż mogą ograniczać ilość wyrzucanego jedzenia w swoich domach, ale również wspierać działalność organizacji charytatywnych zajmujących ograniczaniem marnowania żywności zostając np. wolontariuszami banków żywności.

– Potrzebujemy wielu rąk do pracy. Pomagać można w bardzo różny sposób – Bankach Żywności lub współpracować z organizacjami partnerskimi. Zależy nam, aby pokazać, że wolontariusze w realny sposób przyczyniają się do zmniejszenia ilości marnowanej żywności – mówi Marek Borowski, prezes zarządu Federacji Polskich Banków Żywności.

W Polsce, jak wynika z badań wykonanych przez Millward Brown dla Federacji Polskich Banków Żywności, 30 procent konsumentów przyznaje się do marnowania żywności. Oszacowano na podstawie badań Eurostat'u, że na wszystkich etapach związanych z gospodarką żywnościową i konsumpcją straty w Polsce wynoszą około 9 mln ton surowców i produktów spożywczych rocznie. Głównymi powodami są straty w rolnictwie i przemyśle przetwórczym oraz nieprzemyślane zakupy łatwo psujących się artykułów i nieumiejętne gospodarowanie produktami spożywczymi w domach. Przyczyną marnowania żywności przez konsumentów jest na ogół jej niewłaściwe przechowywanie, przegapienie terminu przydatności do spożycia, nieza-

O tym jak nietyczne i kosztowne jest niszczenie produktów mięsnych mówiono podczas marszu przeciw marnowaniu żywności w roku 2012.

Na problem marnowania mleka zwracano uwagę podczas „strajku żywności” w 2013 roku.

dowolenie z jakości artykułów żywnościowych, błędy kulinarne. Najczęściej wyrzucamy takie podstawowe produkty, jak: chleb, ziemniaki, wędliny oraz owoce i warzywa. Jednocześnie nadal tylko niewielki odsetek społeczeństwa postrzega marnowanie jedzenia, jako istotny problem. Żywność z roku na rok jest coraz droższa. Rosną koszty surowców rolnych i finalnych produktów. Taka sytuacja powoduje w konsekwencji zakup tańszego i gorszej jakościowo pożywienia, bądź rezygnację z zakupu danego produktu.

Dysproporcje w dystrybucji żywności oraz jej niepotrzebna utylizacja sprawiają, że jedni pozwalają sobie na wyrzucanie jedzenia, gdy drudzy nie mają do niej odpowiedniego dostępu.

– Ludzie dobrej woli nie mogą akceptować sytuacji, gdy niedożywienie i marnowanie żywności idą w parze – przekonuje Ireneusz Niewiarowski. – Ważne jest konsekwentne przeciwstawianie się takiemu stanowi rzeczy poprzez konkretne działanie i dobry przykład, mądre stanowienie prawa i działalność wychowawczą kierowaną nie tylko do dzieci i młodzieży, ale także do osób dorosłych.

Przeszkodą w funkcjonowaniu banków żywności były przez lata przepisy o konieczności odprowadzania podatku VAT od produktów spożywczych przekazywanych na cele charytatywne. Gdy zmieniono prawo podatkowe zgodnie z postulatami banków żywności oraz innych organizacji pozarządowych, spowodowało to, że ilość pożywienia przekazywanego przez producentów i placówki handlowe bankom znacząco się zwiększyła. Przestrzeganie reguł bezpłatnego rozdawnictwa potrzebującym powoduje, że pomimo obaw administracji finansowej nowe przepisy doskonale się sprawdziły.

Problem marnotrawstwa żywności jest nadal bardzo poważny. Dlatego z inicjatywy parlamentarzystów, będącymi jednocześnie działaczami banków żywności zapoczątkowano prace nad projektem ustawy, która ma pomóc w przeciwdziałaniu marnowaniu żywności. Projekt zakłada m.in. ograniczenie tego zjawiska już na etapie sprzedaży, czyli w sklepie. Dlatego właśnie adresatami zmian będą przede wszystkim jednostki handlu detalicznego i hurtowego, operujące w obiektach o powierzchni większej niż 250 m², w których przynajmniej połowa przychodu generowana jest w wyniku sprzedaży produktów spożywczych.

Projekt zakłada konieczność podpisania umowy o współpracy z organizacją pożytku publicznego w celu nieodpłatnego przekazywania niesprzedanej żywności na rzecz osób potrzebujących.

Sprzedawca powinien być zachęcony do tego, aby nie wyrzucać żywności, lecz mieć możliwość przekazania jej na cele społeczne. Jednocześnie postuluje się, aby w przypadku generowania odpadów sprzedawca był zobligowany do przekazania 0,1 zł za 1 kg odpadów organizacji społecznej. Pozyskane w ten sposób fundusze powinny być przeznaczane na rozwój infrastruktury potrzebnej do zagospodarowania żywności oraz na kampanie edukacyjne, zachęcające do niemarnowania jedzenia.

– Takie rozwiązania stosowane są z powodzeniem w wielu krajach europejskich np. we Francji, Włoszech, Belgii, czy u naszych południowych sąsiadów w Czechach. Dobrym przykładem mogą być np. kasze, makarony, wiele rodzajów konserw i masę innych produktów, które po upływie daty minimalnej trwałości wciąż nadają się do spożycia – informuje Maria Kowalewska, dyrektorka ds. edukacji i komunikacji w Federacji Polskich Banków Żywności.

Promowana w szkołach przez banki żywności „zasada 4p” brzmi: 1. Pakuj starannie posiłek. 2. Poproś o mniejsze porcje – w domu, na stołówce, czy w restauracji, jeśli wiesz, że nie dasz rady zjeść całej porcji. 3. Podziel się z innymi – nienadgryzioną kanapkę oraz nienapoczęty owoc lub sok możesz podarować koleżance lub koledze, jeśli nie chcesz jej zjeść. 4. Pięć posiłków dziennie – dobrze zbilansowanych i zaplanowanych o odpowiednich porach pozwala prawidłowo się odżywiać i przy okazji ograniczać marnowanie jedzenia (to, co zaplanowane jest przez nas spożyte)

Wolontariusze Towarzystwa Samorządowego w Tuliszku pracują przy rozdziale żywności z unijnego programu FEAD.

Warto być wolontariuszem

Siłą banków żywności na całym świecie od ich początków po dziś dzień zawsze byli wolontariusze, społecznicy, którzy swoją aktywność opierają na bezinteresownej woli służenia innym ludziom.

– Nie byłoby znaczącego dorobku Banku Żywności w Koninie, gdyby nie bezinteresowne zaangażowanie i okazana pomoc tysięcy osób, którzy w ciągu dotychczasowych dwóch dziesięcioleci naszej historii z nami współpracowali – mówi Ireneusz Niewiarowski.

– Pomagać można nam na wiele sposobów, m.in. przy sortowaniu i rozładowywaniu żywności, w pracy biurowej, technicznej czy logistycznej – informuje dyrektor Joanna Piekarczyk. – Udział w organizacji zbiórek żywności dla banku, dyżury w punktach sklepowych czy szkolnych to również jest forma wolontariatu, w której chętnie i z powodzeniem uczestniczą nasi najmłodsi sojusznicy – uczniowie szkół i harcerze. Starsi wolontariusze pomagali nam wielokrotnie m.in. w pracach remontowych i przy rozdzielaniu żywności. Każdy znajdzie u nas zajęcie stosowne do umiejętności, zainteresowań i wieku.

– Z całą pewnością wolontariat to doskonała szkoła charakteru i nauka działania w zespole, wśród innych i dla innych – przekonuje Beata Sabacińska, wicedyrektor Zespołu Szkół im. Mikołaja Kopernika w Koninie. – Systematyczna i bogata współpraca z Bankiem Żywności w Koninie, której uczestnikami są nasi uczniowie wspiera pracę wychowawczą i jest cenną dla nich lekcją.

Wolontariat to wspaniała forma aktywności, bo połączona z działaniem dla innego człowieka. Działając na rzecz potrzebujących, wolontariusze banku żywności przyczyniają się do poprawy ich sytuacji życiowej, ale także mogą mieć wpływ na ograniczenie problemu marnowania jedzenia w Polsce. Mieszkańcy naszego kraju, rolnicy i przetwórcy marnują rocznie około 9 mln ton żywności. Aby tę ilość ograniczyć, konieczne jest nie tylko bardziej uważne przyglądanie się temu, co wyrzucamy do swojego kosza na śmieci. Potrzeba również osób, które będą działać na szerszą skalę. Wolontariusze banków żywności oraz ich organizacji partnerskich mogą mieć realny wpływ na ograniczenie marnowanego jedzenia, pozyskując nowych darczyńców,

uczestnicząc w zbiórkach żywności, pomagając w pracach w magazynach, gdzie przyjmowane i wydawane są produkty spożywcze. Ilość godzin, które wolontariusz chce poświęcić na współpracę z bankiem nie podlega ograniczeniom.

Federacja Banków Żywności w prowadzonych przez siebie kampaniach zachęcających do uczestnictwa w wolontariacie podkreśla, że ta pożyteczna forma aktywności połączona z działaniem dla innego człowieka może być podejmowana w każdym wieku. „Wolontariusze żyją dłużej” – to jedno z haseł tegorocznej kampanii adresowanej do ludzi dojrzałych.

Choć wolontariat to praca za darmo, można z niej czerpać dla siebie wiele różnych korzyści.

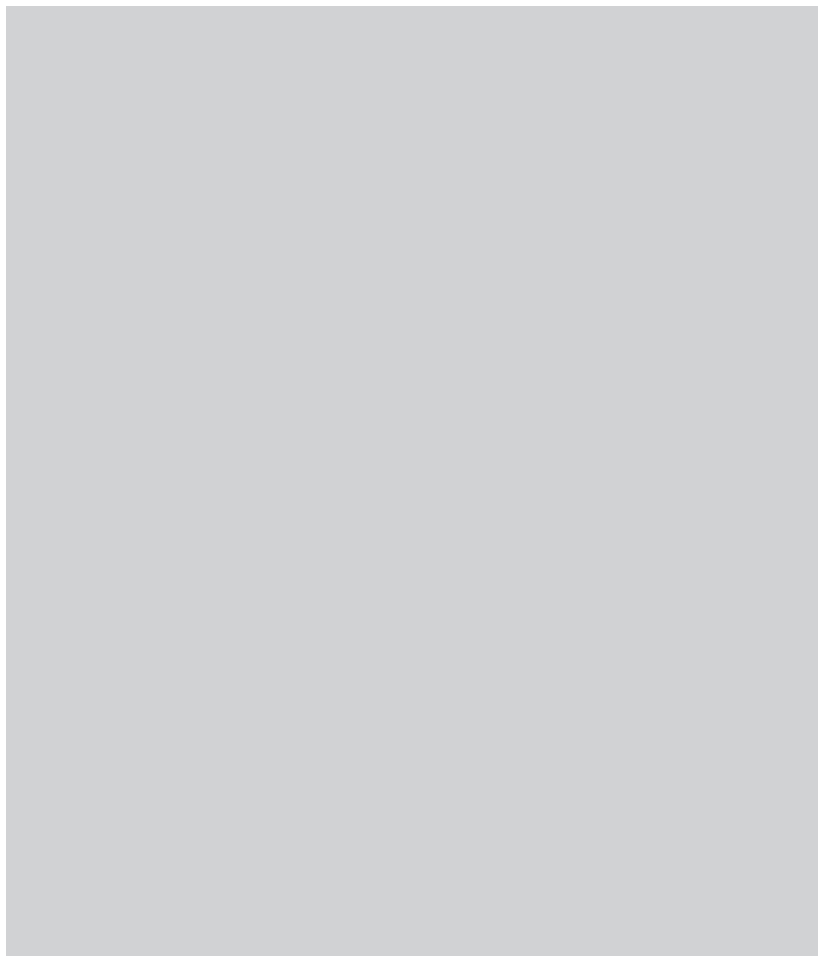
W upowszechnianych przez federację publikacjach promujących ideę wolontariatu zwraca się m.in. uwagę na fakt, że bezinteresowna praca na rzecz innych nie tylko przyczynia się do większej satysfakcji z życia czy zapobiega depresji i uczuciu odizolowania, lecz również zmniejsza ryzyko przedwczesnej śmierci o ponad 20 procent. W Polsce osoby powyżej 50. roku życia należą do najmniej aktywnych społecznie. Badanie przeprowadzone przez Eurobarometer wskazuje, że tylko 12 proc. mieszkańców naszego kraju w wieku 55 plus angażuje się w wolontariat. Seniorzy powyżej 60. roku życia spośród różnych form aktywności najchętniej wybierają oglądanie telewizji, spotkania ze znajomymi czy korzystanie z oferty kulturalnej. Działalność na rzecz lokalnych społeczności okazała się najmniej popularna – aż 86 proc. wyraziło brak zainteresowania takim sposobem spędzania wolnego czasu. Warto to zmienić.

Jest wiele powodów, dla których warto zostać wolontariuszem na emeryturze. Wolontariat pomaga ludziom odnaleźć cel w życiu i wzmacnia ich pewność siebie. Mając więcej czasu na emeryturze, można zaangażować się w coś, o czym zawsze marzyliśmy, co nas naprawdę interesuje. Wolontariat dostarcza okazji do kontaktów z innymi ludźmi, a praca zespołowa daje poczucie wsparcia. W wielu medycznych eksperymentach udowodniono, że tego typu aktywność czyni wolontariuszy zdrowszymi i mniej narażonymi na choroby podeszłego wieku. Dlatego warto zerwać z wizerunkiem osoby starszej, usuwającej się w cień i robiącej miejsce młodszym. Seniorzy mają wiele do zaoferowania. Angażując się w wolontariat, osoby 50 plus mogą

udowodnić, że są aktywne, zainteresowane ważnymi sprawami i niezbędne w funkcjonowaniu każdej społeczności.

– Jestem już emerytem z 15-letnim stażem – mówi Franciszek Gray. Dlaczego zostałem wolontariuszem? – Bo pomagając innym, sam się lepiej czuję.

– Dlaczego jestem wolontariuszem Banku Żywności w Koninie? – Bo mam zaufanie do tej organizacji, do ludzi, którzy ją tworzą i dla niej pracują.

????????????????????????????

????????????????????????????

W Powszechnej Zbiórce Żywności uczestniczą zarówno dorośli ochotnicy, jak i młodzież.

Młodzi wolontariusze ze Szkoły Podstawowej w Wólce prezentują plon Powszechnej Zbiórki Żywności.

Fot. Św. Mikołaj i jego pomocnicy (na zdjęciu obok) choć są profesjonalistami uznają tylko wolontariat.

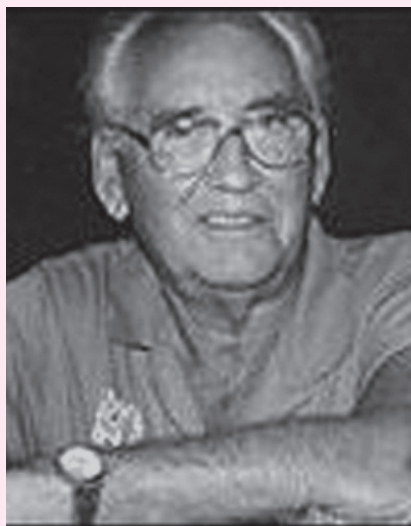
Marnowanie jedzenia to śmierdząca sprawa przekonywali podczas Światowego Dnia Żywności członkowie Szkolnego Koła Charytatywnego z Zespołu Szkół im. Mikołaja Kopernika w Koninie.

Z historii banków żywności

Narodziny idei

Ideę Banków Żywności pod koniec lat 60-tych, wykreował i wcielił w życie emerytowany, amerykański biznesmen John van Hengel, który po zakończeniu swojej kariery zawodowej podjął pracę jako wolontariusz w lokalnej organizacji pomocy najuboższym w Phoenix w Arizonie. Podczas swoich działań zauważył, że wielu właścicieli sklepów marnuje żywność wyrzucając produkty, których termin ważności dobiegał końca. Van Hengel postanowił zbierać od handlowców ową żywność i przekazywać ją na bieżąco do miejskich jadłodajni. Jego działalność przybrała

John van Hengel (1929-2005)
prekursor idei banków żywności

taką skalę, że zostały przekroczone możliwości ośrodków dożywiania.

Postanowił, zatem założyć centralny punkt składowania żywności.

W 1967 roku powstał pierwszy na świecie bank pożywienia – Bank Żywności Św. Maryi. Pomysł byłego biznesmena szybko znalazł naśladowców. W latach 70 w wielu miastach Ameryki zaczęły powstawać banki żywności, które zaczęły ze sobą współpracować. Obecnie sieć takich banków w USA liczy ponad 200 organizacji.

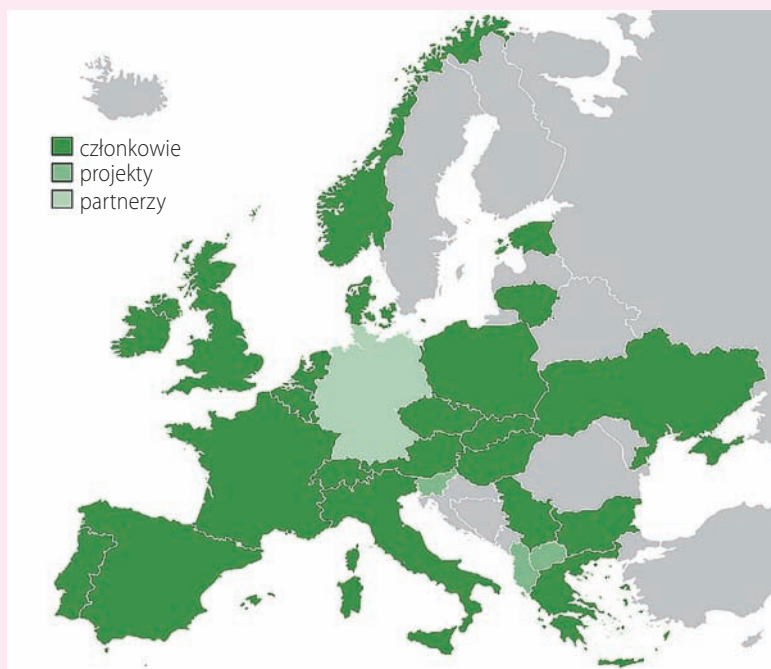
Dzięki innowacyjnemu pomysłowi oraz inicjatywie Johna van Hengela, amerykańska sieć Banków Żywności – America's Second Harvest, jest obecnie największą dobroczynną organizacją zajmującą się problemem niedożywienia w Stanach Zjednoczonych. Rozdziela ponad 800 tysięcy ton żywności rocznie.

Banki żywności w Europie

Na początku lat 80. doświadczenia amerykańskie znalazły swoich naśladowców we Francji. Z inspiracji Cecylii Bigo i Bernarda Dandrela powstała sieć francuskich Banków Żywności. Obecnie we Francji jest ich już 79. Idea Banków żywności szybko rozprzestrzeniła się na pozostałe kraje Europy, gdzie aktualnie funkcjonuje 262 banki żywności (dane z roku 2015).

Z czasem krajowe federacje powołały do życia Europejską Federację Banków Żywności, w której skład wchodzi banki żywności z poszczególnych krajów.

Wysokie efekty działalności oraz szeroka akceptacja społeczno-ekonomiczna, sprzyjały decyzjom rządowym o zasileniu banków z państwowych rezerw żywności oraz nadwyżek produkowanych krajach Unii Europejskiej. Decyzja ta zwiększyła możliwości wspierania przez zachodnioeuropejskie banki żywności ludzi głodnych lub niedożywionych. Aktualnie wielkość tego wsparcia wynosi ponad 401 000 ton żywności rocznie.

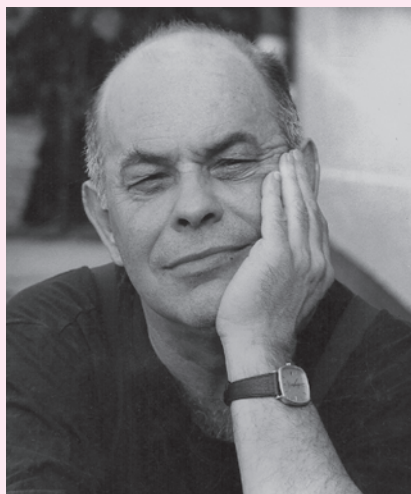

Pierwsze banki żywności w Polsce

W naszym kraju pierwszy bank żywności powstał w 1993 roku. Utworzony został w Warszawie z inicjatywy Jacka Kuronia przy Fundacji „Pomoc Społeczna SOS” pod nazwą „Bank Żywności SOS”.

W latach 1993-95 powstały kolejne banki w Jaworze, Łodzi i Pile, a następnie w Krakowie, Koninie, Lesznie.

W 1997 roku sieć polskich banków żywności przekształciła się w Federację Polskich Banków Żywności. W gronie jej członków założycieli, obok banków Warszawy, Krakowa, Łodzi i Jawora, znalazł się także Bank Żywności w Koninie.

Jacek Kuroń (1934-2004)
inicjator utworzenia pierwszego banku żywności w Polsce.

Sieć banków żywności w Polsce.

Najwięksi darczyńcy artykułów żywnościowych:

Bakoma S. A. – Zakład Produkcyjny w Elżbietowie

Bonduelle w Gniewkowie

Bricomarche „Sogo” Fundacja Muszkieterów w Koninie

Carbury Wedel

Danone Sp. z o. o. Warszawa

Frito Lay SP. z o.o.

Hoop Polska SP. z o. o. Warszawa

Jutrzenka Colian sp. z o. o. w Opatówku

Kopalnia Soli w Kłodawie

Kotlin Sp. z o.o.

Kruszwica SA

Kuchmistrzostwo s.c. w Koninie

Pepsi-Cola General Bottlers w Warszawie

Piekarnia Konbag w Koninie

Polskie Młyny – Warszawa

Polsnack Sp. z o.o.

Unilever Polska Sp. z o.o.

VinKon w Koninie

Zielona Budka (Mielec) Sp. z o.o.

Leonard Sarnociński – sadownik z Sycewa, gm. Sompolno

Gospodarstwo Sadownicze Jana Szmidta w Mikorzynie

Firmy wspierające bank:

Drukarnia Trans-Druk s.j. w Kraśnicy

Ekopack Sp. z o.o. w Koninie

Franspol Sp. z o.o.

Frontal Aluminium Sp. z o.o. w Koninie

Impexmetal Sp. z o.o., Aluminium Konin

Hortimex Sp. z o.o. w Koninie

Konimpex Sp. z o.o. w Koninie

Konińska Wytwórnia Prefabrykatów KON-BET Sp. z o.o.

Konińska Spółdzielnia Mieszkaniowa

Kutnowska Hodowla Buraka Cukrowego

Lasy Państwowe. Nadleśnictwo Konin

Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Koninie

Spółdzielnia Mieszkaniowa „Zatorze” w Koninie

Z.P.H. „Izomer” w Czołowie

Samorządy i instytucje współpracujące i wspierające:

Wielkopolski Urząd Wojewódzki w Poznaniu

Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu

Wielkopolskie Kuratorium Oświaty w Poznaniu

Urząd Miasta Konina

Agencja Rynku Rolnego Oddział w Poznaniu

Samorządy miast i gmin:

Konin, Wilczyn, Skulsk, Wierzbiniek, Sompolno, Ślesin, Kazimierz Biskupi, Kramsk, Golina, Stare Miasto, Rzgów, Kłodawa, Miasto Koło, Gmina Koło, Kłodawa, Chodów, Grzegorzew, Dąbie, Kościelec, Turek, Malanów, Brudzew, Przykona, Dobra, Władysławów, Zagórow, Orchowo, Powidz, Ceków.

Radio „Konin”

Radio „Zet Gold”

„Przegląd Koniński”

Portal LM.PL

TVP S.A. Oddział w Poznaniu

Telewizja Konin

Federacja Polskich Banków Żywności

Organizacje stale współpracujące z Bankiem Żywności w Koninie:

Chrześcijańska Służba Charytatywna w Koninie
Dzienny Dom Pomocy Społecznej w Koninie
Fundacja Mielnica
Fundacja Mielnica Zakład Pracy Chronionej
Polski Związek Niewidomych
Stowarzyszenie „Młodzi Aktywni”
Schronisko i Noclegownia dla Bezdomnych
Stowarzyszenie „Prom”
Towarzystwo Inicjatyw Obywatelskich
Towarzystwo Przyjaciół Dzieci w Koninie
Polskie Stowarzyszenie na Rzecz osób z Upośledzeniem Umysłowym
Fundacja „Otwarcie” w Koninie
Koniński Klub „Amazonki”
Spółdzielnia Socjalna „Grodzka”
Stowarzyszenie na Rzecz Ekologicznego Rozwoju Gmin w Przykonie
Stowarzyszenie „Nadzieja” w Malanowie
Związek Harcerstwa Polskiego w Koninie
Polskie Towarzystwo Stwardnienia Rozsianego Koło w Koninie
Ochotnicza Straż Pożarna w Brudzewie
Ochotnicza Straż Pożarna w Ślesinie
Towarzystwo Samorządowe O/Grzegorzew
Towarzystwo Samorządowe O/Rzgów
Towarzystwo Samorządowe O/Tuliszków
Wielkopolskie Stowarzyszenie Rozwoju Wsi w Kawnicach

Wilczyńskie Stowarzyszenie Promocji i Rozwoju
Stowarzyszenie Aktywnych Kobiet w Sadlnie
Stowarzyszenie „Adiumentum” w Skulsku
Stowarzyszenie „Sprawni Inaczej” w Kłodawie
Towarzystwo Przyjaciół Dzieci w Kleczewie
Towarzystwo Przyjaciół Dzieci w Starym Mieście
Towarzystwo Rozwoju Gminy Dąbie
Chrześcijańska Misja Społeczna „Teen Challenge”
Stowarzyszenie „Radość” w Głębockim
Stowarzyszenie „Przystań” w Ogorzelczynie
Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym
w Zagórowie
Warsztat Terapii Zajęciowej w Babinie
Stowarzyszenie „Gramy Dalej” w Strzałkowie
Stowarzyszenie „Wspólnie więcej” w Skubarczewie
Towarzystwo Walki z Kalectwem w Koninie
Stowarzyszenie „Nowy Świat” w Nowym Świecie
Ochotnicza Straż Pożarna w Chodowie
Ochotnicza Straż Pożarna w Wierzbinku
Ochotnicza Straż Pożarna we Władysławowie
Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych i Niepełnosprawnych
w Strzałkowie
Rodzinny Dom Dziecka w Kolonii Obory
Rodzinny Dom Dziecka w Pyzdrach
Stowarzyszenie „Dajmy Szansę” w Turku
Stowarzyszenie Edukacja, Kultura, Rozwój Wsi w Słodkowie
Ochotnicza Straż Pożarna w Sompolnie
Klub Honorowych Dawców Krwi
Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Złotkowy
Fundacja Jesus Christ Security

Stowarzyszenie „Razem Damy Radę”

Stowarzyszenie Akcji Miłosierdzia w Kaliszu

Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Autyzmem „Gepetto” w Koninie

Ochotnicza Straż Pożarna w Powidzu

Ochotnicza Straż Pożarna w Grodźcu

PLAKAT

20 lat Banku Żywności w Koninie

KALENDARIUM

1996

- ▶ Krajowe Stowarzyszenie Sołtysów, Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne Sołtysów Województwa Konińskiego (obecnie Wielkopolskie Stowarzyszenie Sołtysów) i Towarzystwo Samorządowe w Koninie z inicjatywy Ireneusza Niewiarowskiego przystąpiły do utworzenia Konińskiego Banku Żywności.
- ▶ W siedzibie Krajowego Stowarzyszenia Sołtysów w Koninie 1 września rozpoczęło działalność biuro organizacyjne banku, a jego dyrektorem został Zdzisław Kępa.
- ▶ Bank zainaugurował akcje „Dzielimy się tym, co mamy” oraz „Pogotowie Świętego Mikołaja”.

1997

- ▶ 26 marca Bank Żywności w Koninie otrzymał osobowość prawną.
- ▶ 27 czerwca powstała Federacja Polskich Banków Żywności. Federację powołały banki żywności w Warszawie, Krakowie, Łodzi, Koninie i Jaworze.
- ▶ Zainteresowanie tworzącym się bankiem żywności okazał prezydent Europejskiej Federacji Banków Żywności Bernard Dandrel, który gościł w Koninie.
- ▶ Niemiecki Czerwony Krzyż w Höxter przekazał bankowi pierwszy pojazd ciężarowy VW Transporter.
- ▶ Pomagaliśmy ofiarom katastrofalnej powodzi na południ u Polski.

1998

- ▶ Przystąpiliśmy do akcji „Powszechna zbiórka żywności w szkołach”.
- ▶ 28 listopada wprowadziliśmy się do własnej siedziby przy ul. Hurtowej 1 w Koninie, gdzie bank działał przez kolejnych 8 lat (w obiekcie o powierzchni 154 m. kw.).
- ▶ Do końca roku przekazaliśmy żywność dla 50 tys. podopiecznym.

1999

- ▶ Federacja Polskich Banków Żywności przyznała nam tytuł najbardziej wszechstronnego banku żywności w roku 1998.
- ▶ We współorganizowanym przez nasz bank szkoleniu w Ślesinie udział wzięli przedstawiciele banków żywności z Niemiec i Francji.

2000

- ▶ Zajęliśmy II miejsce w Polsce w konkursie na najlepsze rozwiązania dystrybucyjne organizowanym przez Federację Polskich Banków Żywności.
- ▶ Odwiedziliśmy w celach szkoleniowych banki żywności we francuskiej Mi-luzie i w Mediolanie.

2001

- ▶ Zajęliśmy II miejsce w krajowym konkursie „Porządnie poza rządem”.
- ▶ Prowadziliśmy zbiórkę dla powodzian, pomagaliśmy w budowie domu w Lachowicach.
- ▶ Nasz bank został jednym z laureatów Nagrody Głównej „Pro Publico Bono”, którą przyznano lokalnym i regionalnym związkom stowarzyszeń zrzeszonym w Federacji Polskich Banków Żywności. Stosowne dyplomy prezes Ireneusz Niewiarowski i dyrektor Zdzisław Kępa odebrali 11 listopada 2001 roku wraz delegatami pięciu innych podobnych organizacji.

2002

- ▶ Otrzymaliśmy podnośnikowy wózek widłowy do magazynu (kolejna nagroda w federacyjnym konkursie banków żywności).
- ▶ 18 grudnia otrzymaliśmy kolejną federacyjną I nagrodę. Tym razem za „Dokumentowanie działalności banku żywności”.

2003

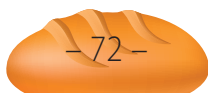
- ▶ Złożyliśmy szkoleniową wizytę w Banku Żywności w Atenach, reprezentowaliśmy tam krajową federację na zebraniu Europejskiej Federacji Banków Żywności.
- ▶ Uczestniczyliśmy w programie dystrybucji żywności pochodzącej z rezerw Agencji Rynku Rolnego. W ramach tej pomocy rozdysponowaliśmy 125 ton konserw mięsnych.
- ▶ Przygotowaliśmy rekordową ilość paczek świątecznych dla dzieci – 12460 sztuk.

2004

- ▶ Rozpoczęliśmy dystrybucję żywności zakupionej w Polsce za fundusze unijne w ramach Europejskiego Programu Pomocy Żywnościowej (PEAD).
- ▶ Przyłączyliśmy się do programu społecznego „Podziel się posiłkiem”, zainicjowanego przez firmę Danone, którego celem jest walka z niedożywieniem dzieci w Polsce.
- ▶ Rozpoczęliśmy bardzo kosztowny i pracochłonny remont oraz adaptację obiektu przy ul. Przemysłowej 124d otrzymanego w użytkowanie od Wojewody Wielkopolskiego.

2005

- ▶ W nowych warunkach lokalowych kontynuujemy intensywną pracę. Po raz pierwszy przekroczyliśmy milion kilogramów żywności rozdanej w ciągu jednego roku. Za naszym pośrednictwem trafiła do ponad 62 tys. odbiorców.

- ▶ Przygotowaliśmy prawie 11 tys. paczek dla dzieci z najbiedniejszych rodzin.
- ▶ W naszym banku odbyła staż dziennikarka z Brazylii Patrycja Tyszka.

2006

- ▶ 29 sierpnia w obecności przedstawicieli banków żywności z całej Polski, marszałka województwa Marka Woźniaka, a także wielu zaproszonych gości odbyło się podsumowanie dziesięcioletniego dorobku naszego banku oraz pożegnanie odchodzącego na emeryturę dotychczasowego dyrektora Zdzisława Kępy.
- ▶ Funkcję dyrektora Banku Żywności w Koninie objęła nasza dotychczasowa pracownica - Joanna Piekarczyk.
- ▶ Efekty dziesięciolecia: nowa, doskonale przygotowana siedziba, przygotowany do pracy personel, prawie 3,2 miliona kg rozdanej żywności, prawie 86 tys. paczek dla dzieci, 99 wycieczek dla 4055 dzieci wiejskich.

2007

- ▶ Rozpoczęliśmy szkolenia związane z wdrożeniem systemu HACCP. Wykonaliśmy związane z tymi wymogami prace adaptacyjne. Poszerzyliśmy magazyn, stając się jedynym gospodarzem całego obiektu o powierzchni prawie 600 m².
- ▶ Przy okazji wręczania nagrody Pro Publico Bono dla KSS, do której zdobycia przyśniliśmy się w niemałym stopniu, z działalnością naszego banku zapoznał się były premier, prof. Jerzy Buzek.
- ▶ Uczestniczyliśmy w organizowanych po raz pierwszy w Koninie Targach Organizacji Pozarządowych (otrzymaliśmy wyróżnienie za najlepiej przygotowane stoisko).

2008

- ▶ Zorganizowaliśmy po raz pierwszy Galę Darczyńców.
- ▶ Zakupiliśmy nowy samochód dostawczy fiat Ducato.
- ▶ Zorganizowaliśmy pomoc dla ofiar działań wojennych w Gruzji.

2009

- ▶ Przekazaliśmy potrzebującym rekordową w historii banku ilość żywności – 2000 ton.

2010

- ▶ Dzięki funkcjonującej od 2009 roku ustawie o podatku VAT od darowizn żywności wzrosła ilość pozyskanej żywności od producentów krajowych, którą przekazaliśmy dla organizacji z nami współpracujących.
- ▶ Przyłączyliśmy się do akcji pomocowej dla powodzian z regionu konińskiego.
- ▶ Zintensyfikowaliśmy starania o 1% z podatku obywateli.

2011

- ▶ Zakupiliśmy samochód ciężarowy marki volvo, co pozwoliło na obniżenie kosztów transportu i usprawnienie odbioru żywności.
- ▶ Bank obchodził 15- lecie działalności
- ▶ Ukazała się publikacja pt. „Ziarno do ziarnka. 15 lat Banku Żywności w Koninie.
- ▶ Po raz piętnasty zorganizowaliśmy nasze stałe akcje:
 - „Pogotowie Świętego Mikołaja” (paczki dla dzieci);
 - „Dzielimy się tym, co mamy” (wycieczki do miast dla dzieci i młodzieży za worki ziemiopłodów);

2012

- ▶ Zestaw żywności rozprowadzanej przez bank w ramach programu PEAD wzbogacił się o nowe produkty, m.in.: olej, konserwy mięsne, klopsiki.
- ▶ W czerwcu w Koninie odbyło się spotkanie banków żywności z Wielkopolski.
- ▶ 16 października zorganizowaliśmy pierwszy „Strajk żywności” - przeciwko marnowaniu żywności, w którym wzięło udział ponad 300 uczniów z konińskich szkół.

2013

- ▶ W pomieszczeniach Banku Żywności w Koninie zainstalowane zostało centralne ogrzewanie.
- ▶ Był to ostatni rok funkcjonowania Programu PEAD.

2014

- ▶ Zakupiliśmy nowy samochód Renault Master, który zastąpił Fiata Ducato.
- ▶ Po raz pierwszy w grudniu przystąpiliśmy do realizacji pilotażowego etapu Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa, w którym przekazaliśmy podopiecznym 110.458 kg żywności.
- ▶ Przystąpiliśmy do akcji dystrybucji owoców i warzyw rozpoczętej w odpowiedzi na embargo eksportowe do Rosji.

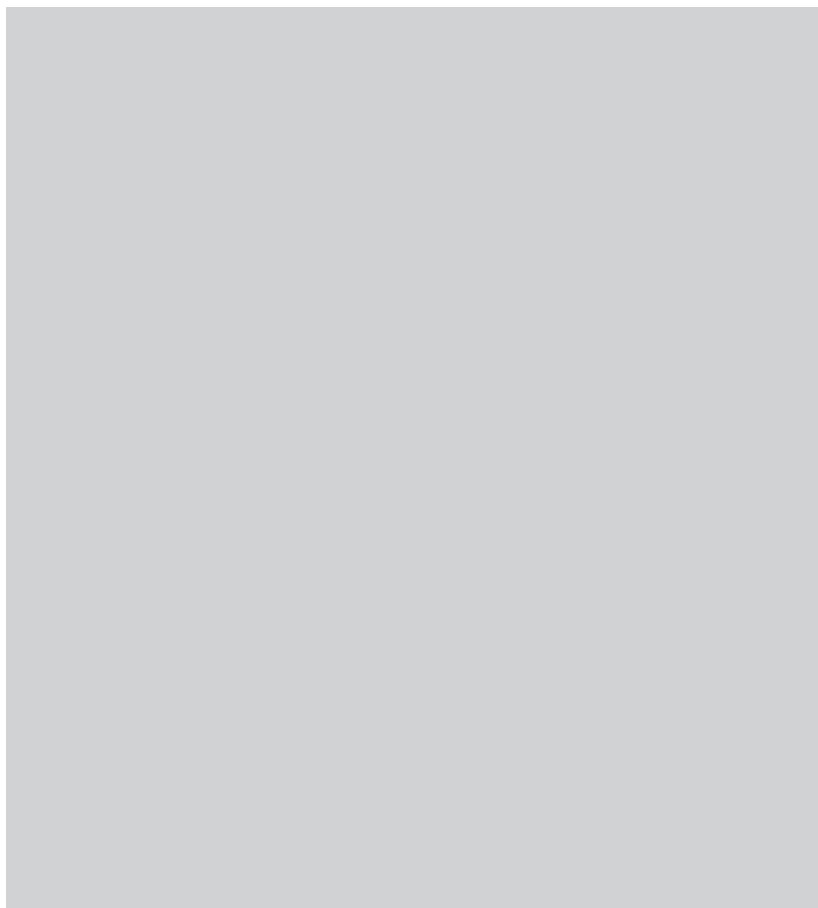
2015

- ▶ Rozpoczął się Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa. Dystrybucji żywności działaniami towarzyszyły po raz pierwszy warsztaty kulinarne i zajęcia z ekonomiki gospodarstwa domowego adresowane do osób korzystających z pomocy.
- ▶ Załoga naszego banku powiększyła się o dwóch dodatkowych pracowników – magazyniera i specjalistę do warsztatów kulinarnych.
- ▶ W maju zorganizowaliśmy razem z Urzędem Miejskim w Koninie zbiórkę z przeznaczeniem na pomoc dzieciom z miasta Czerniowce na Ukrainie.
- ▶ W ramach Światowego Dnia Żywności zorganizowaliśmy dla dzieci wizytę w sadzie. Uczestnicy wysłuchali gawędy ogrodnika o drzewach i tajnikach ich dobrego plonowania, przyjrzeni się segregacji owoców i przygotowaniu jabłek do składowania.
- ▶ Ze względu na pełen magazyn „Pogotowie Św. Mikołaja” musieliśmy przeprowadzić w użyczonym przez Prezydenta Konina magazynie przy ul. Spółdzielców.

2016

- ▶ Zakupiliśmy samochód dacia-doker do organizacji warsztatów kulinarnych organizowanych w ramach POPŻ.
- ▶ Wykonaliśmy remont posadzki w magazynie, wykonaliśmy ją z żywicy, jest teraz w pełni zmywalna.

Kalendarium opracowała: Joanna Piekarczyk

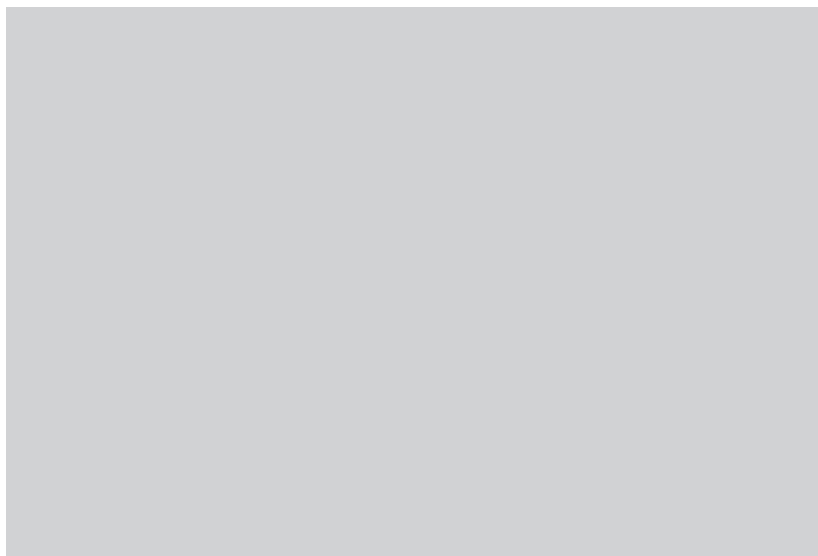
????????????????????????????

????????????????????????????

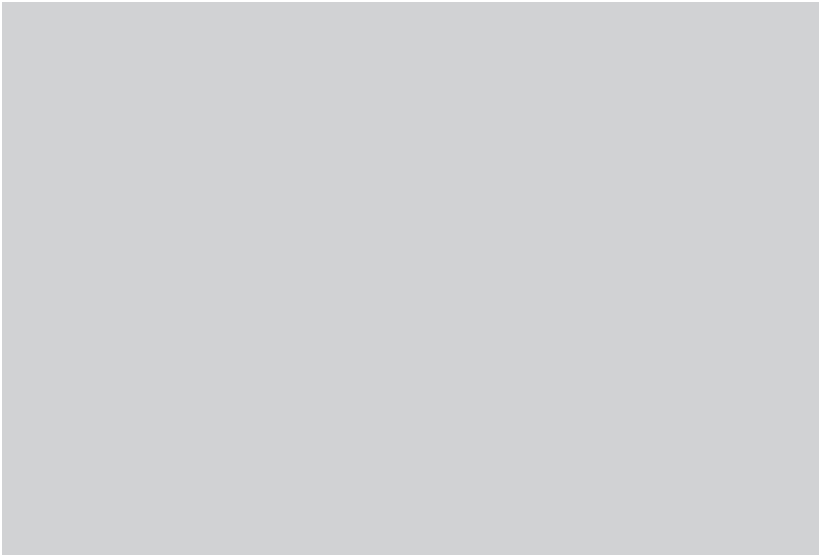

????????????????????
????????????????????

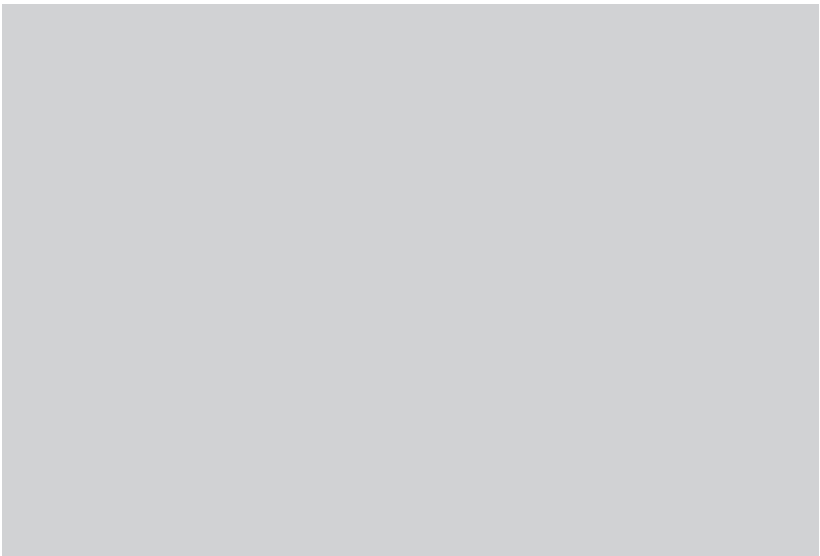

????????????????????
????????????????????

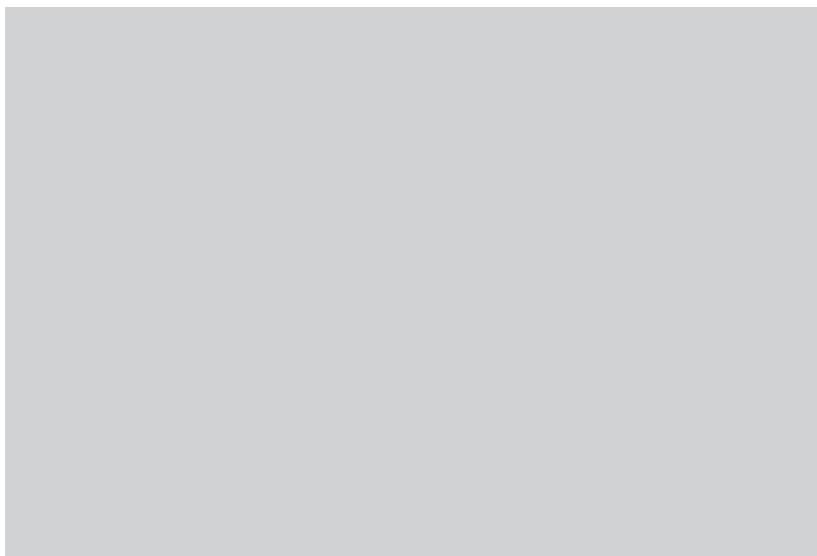
????????????????????
????????????????????

????????????????????
????????????????????

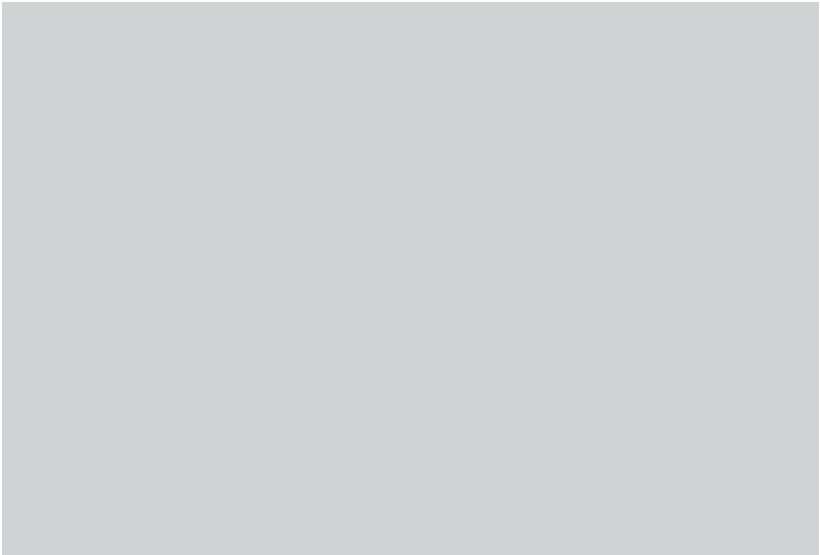

????????????????????
????????????????????

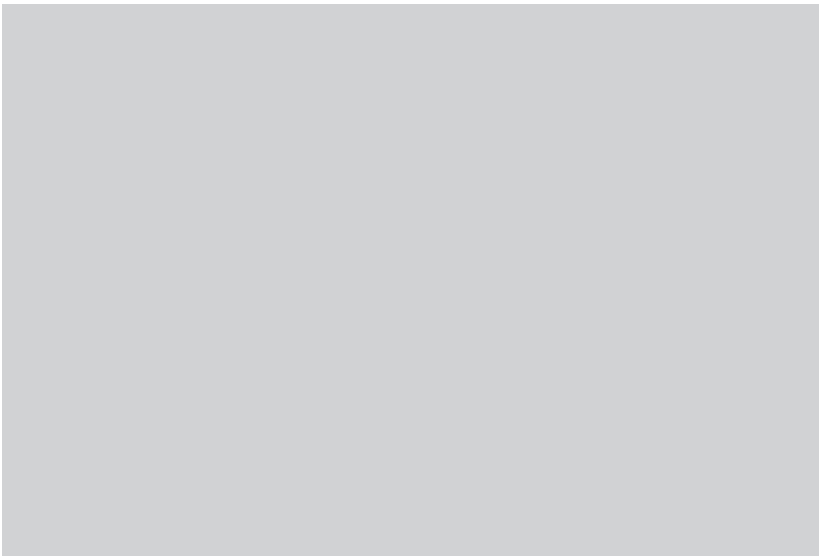

????????????????????
????????????????????

????????????????????
????????????????????

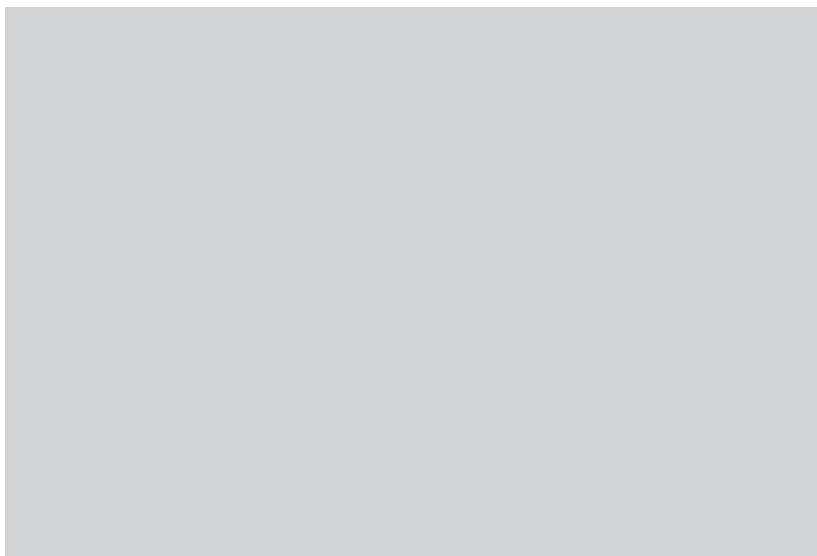

????????????????????
????????????????????

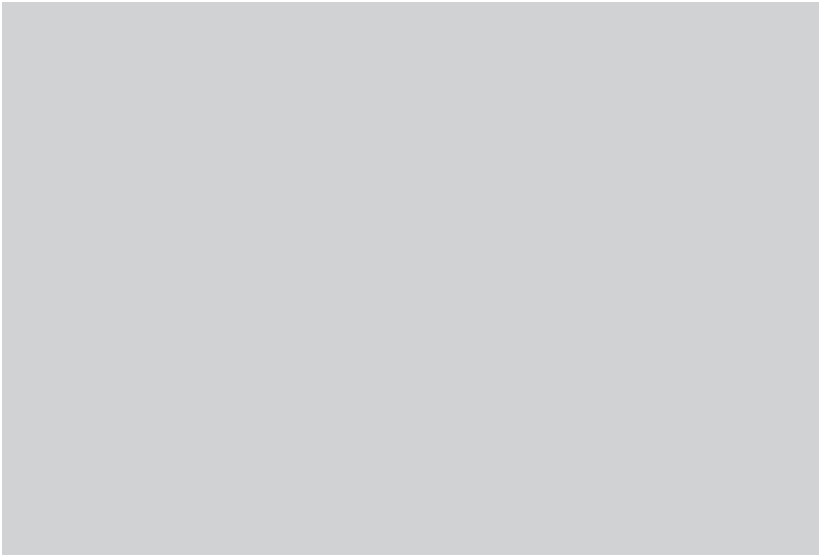

????????????????????
????????????????????

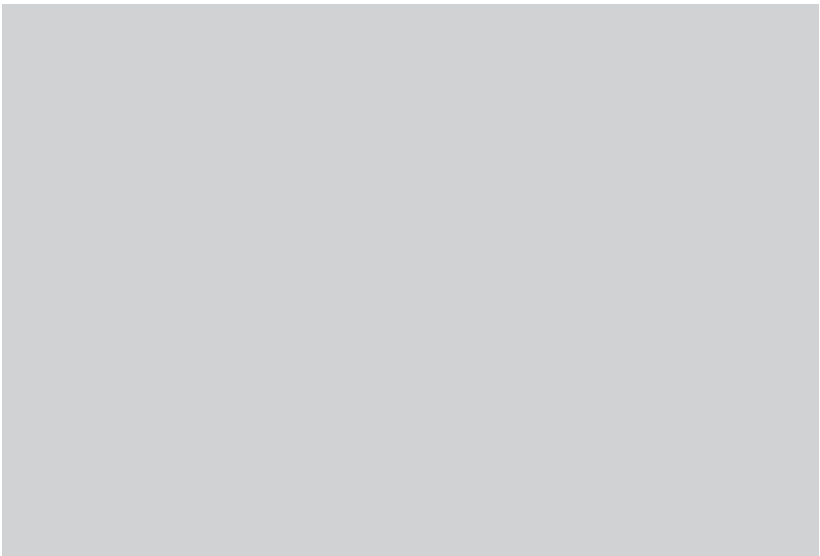

????????????????????
????????????????????

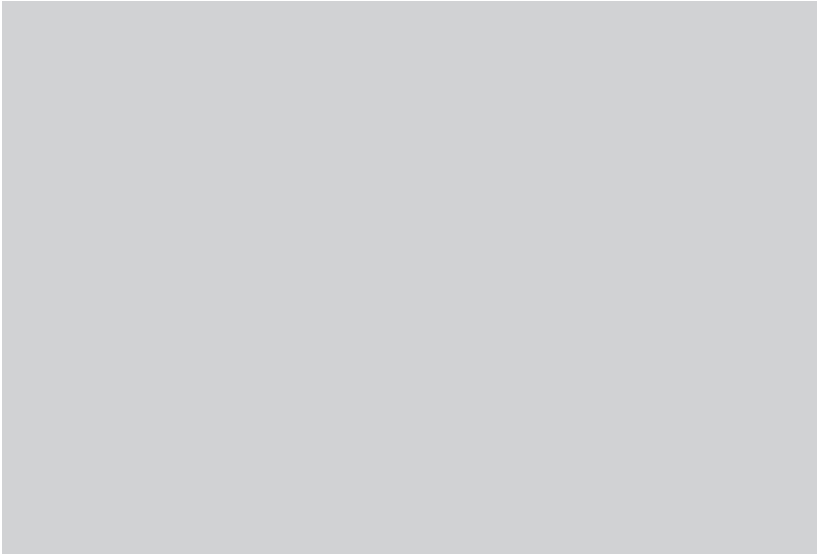

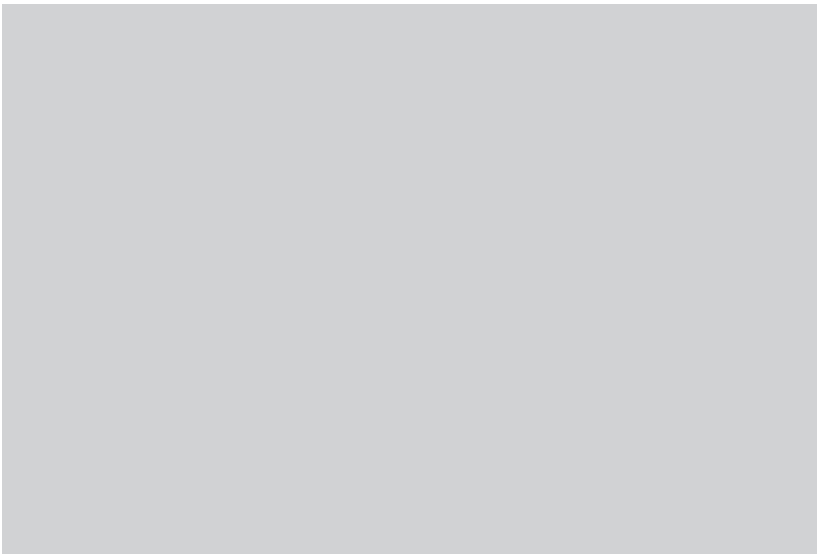
????????????????????
????????????????????

????????????????????
????????????????????

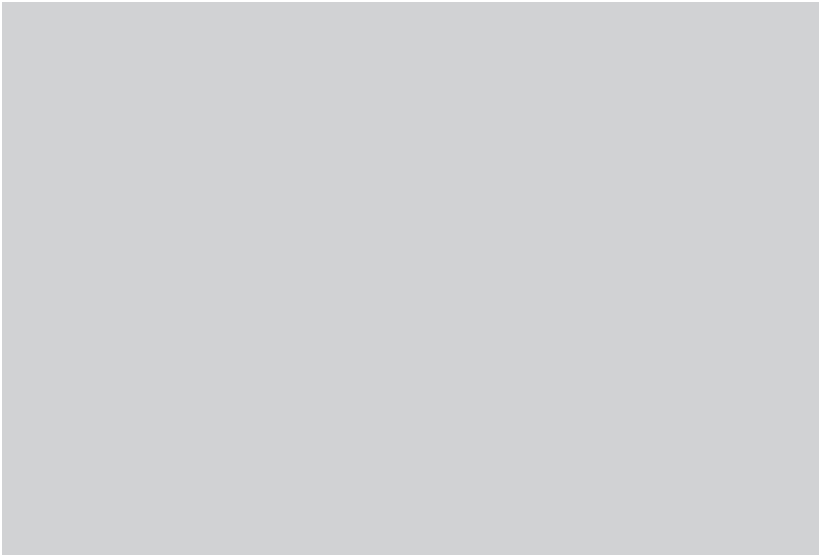

????????????????????
????????????????????

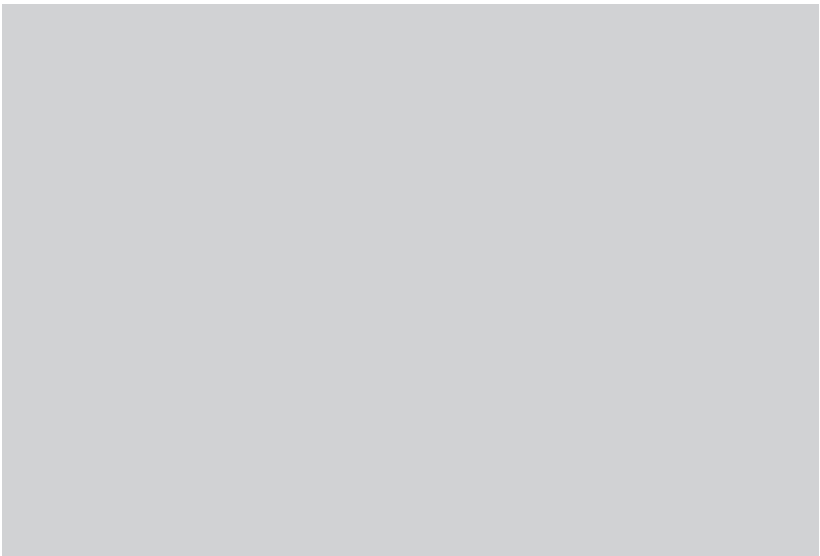

????????????????????
????????????????????

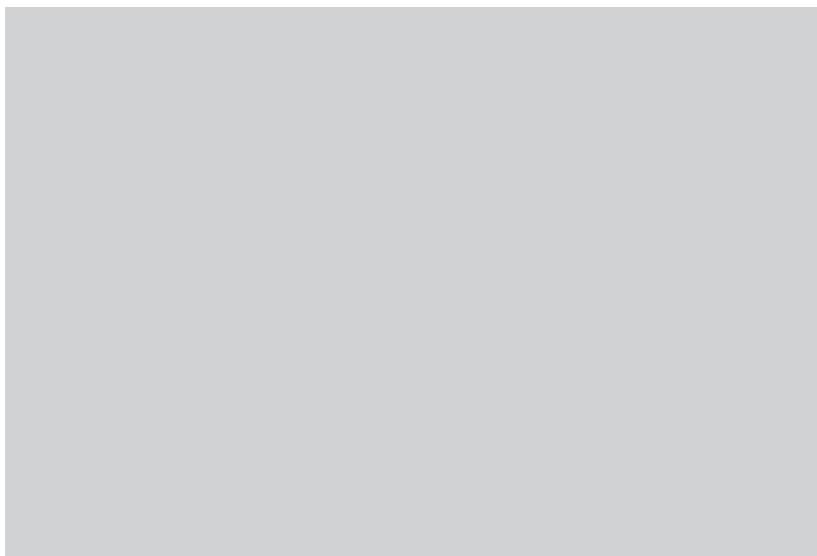
????????????????????
????????????????????

????????????????????
????????????????????

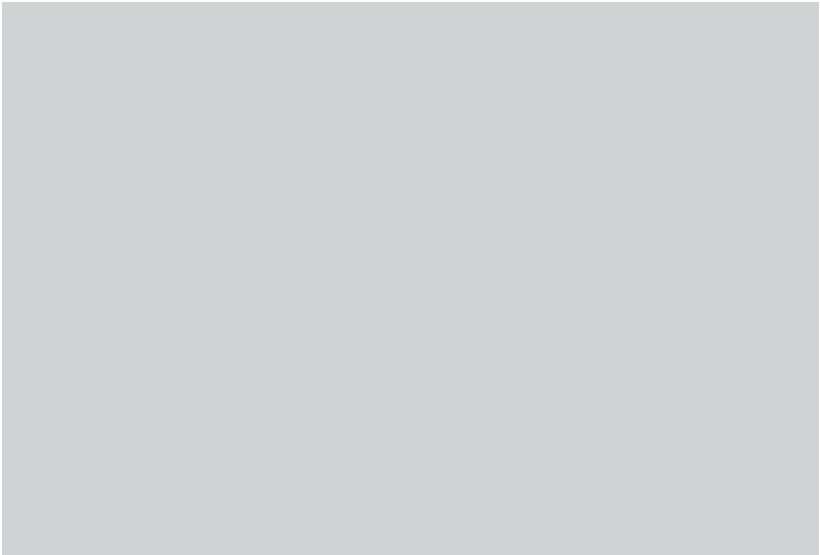

????????????????????
????????????????????

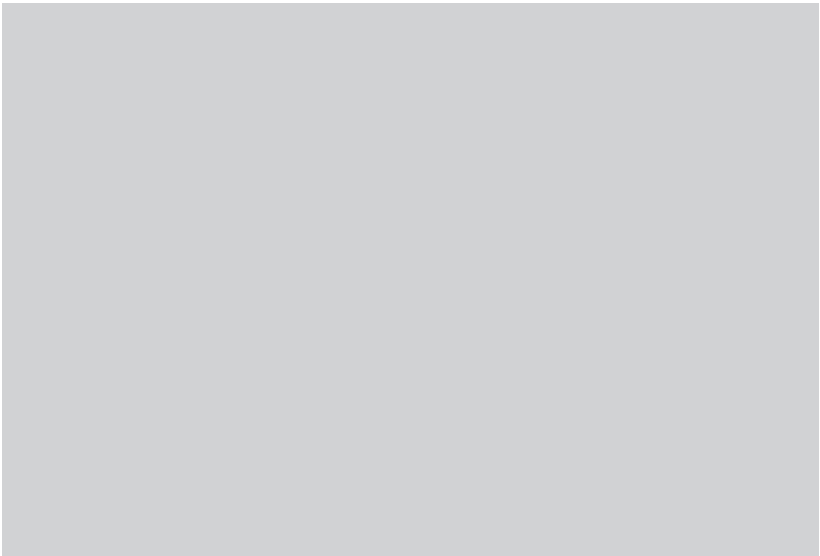

????????????????????
????????????????????

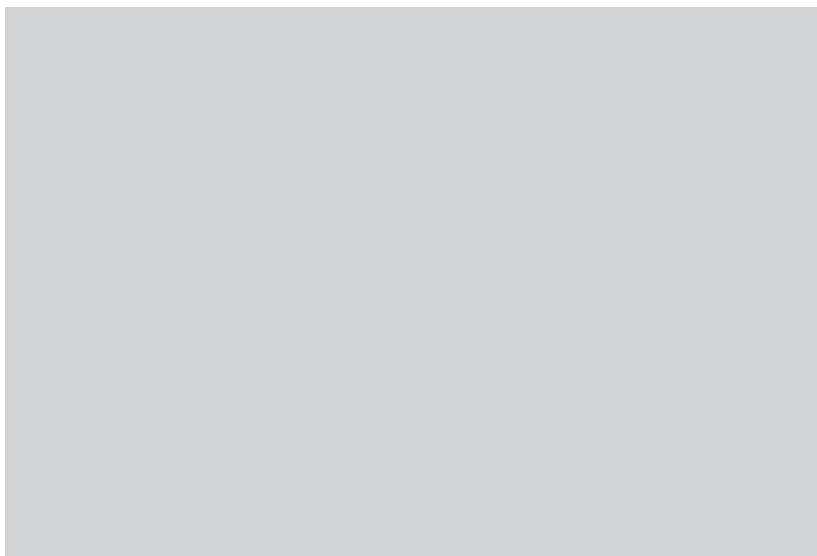
????????????????????
????????????????????

????????????????????
????????????????????

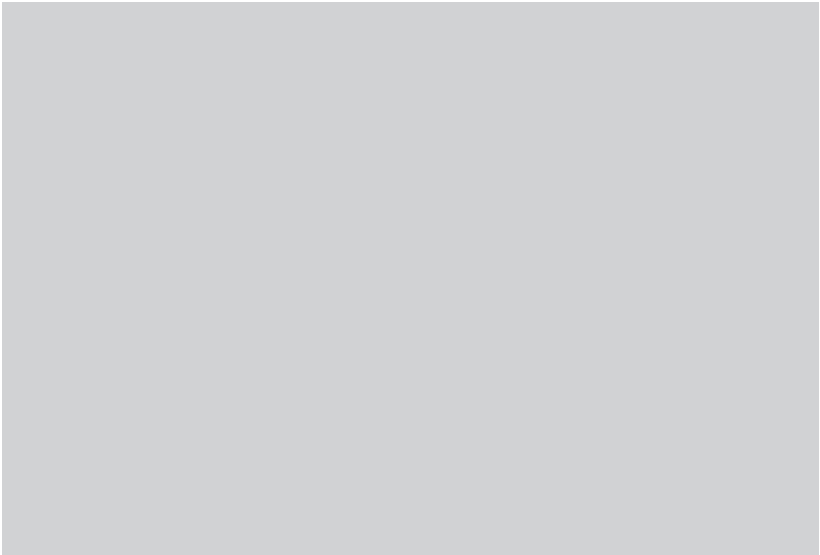

????????????????????
????????????????????

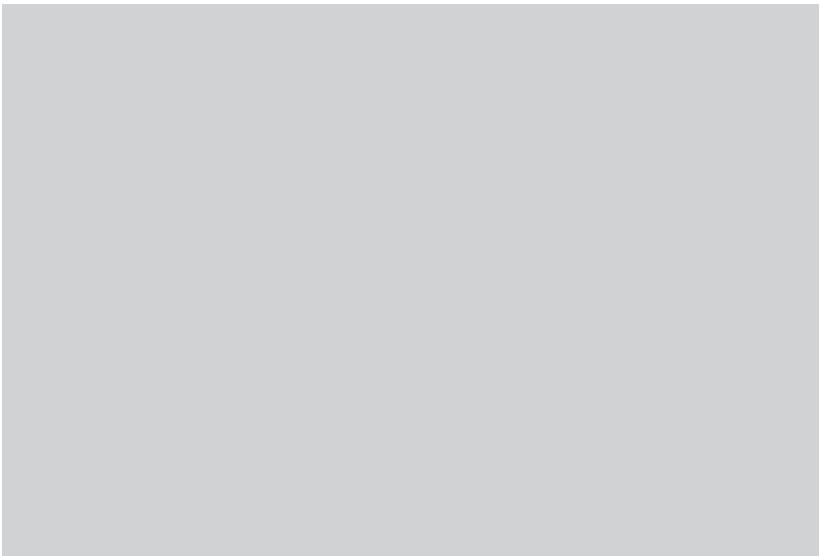

????????????????????
????????????????????

????????????????????
????????????????????

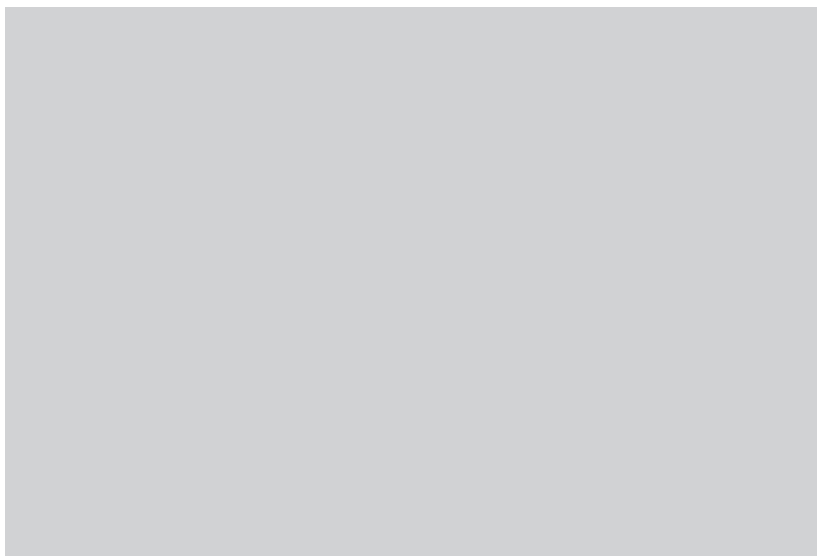

????????????????????
????????????????????

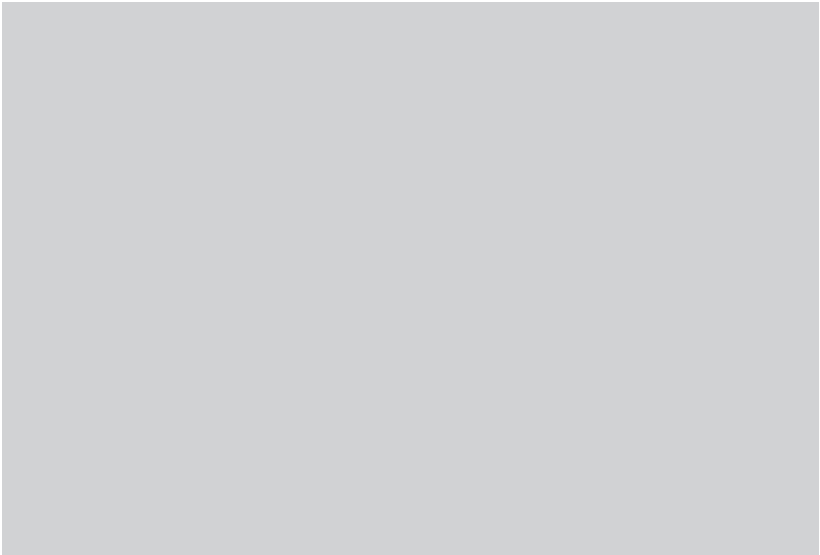

????????????????????
????????????????????

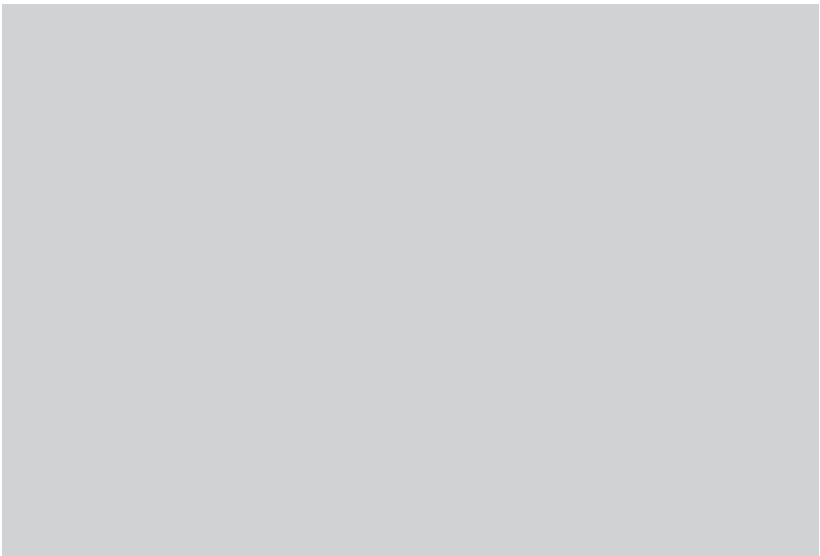

????????????????????
????????????????????

????????????????????
????????????????????

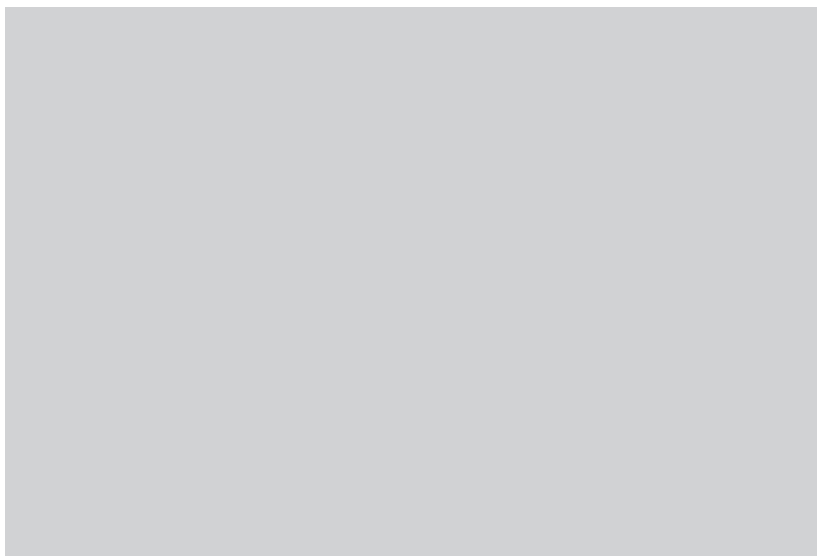

????????????????????
????????????????????

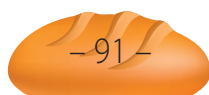

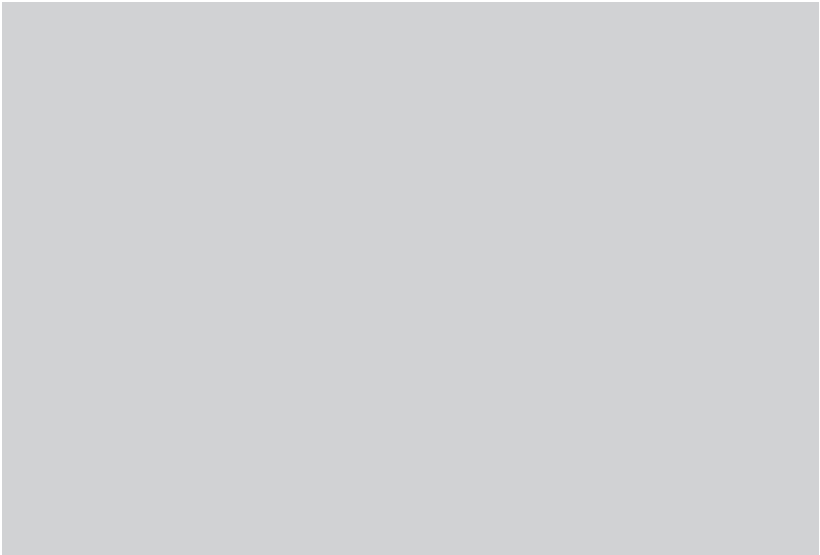

????????????????????
????????????????????

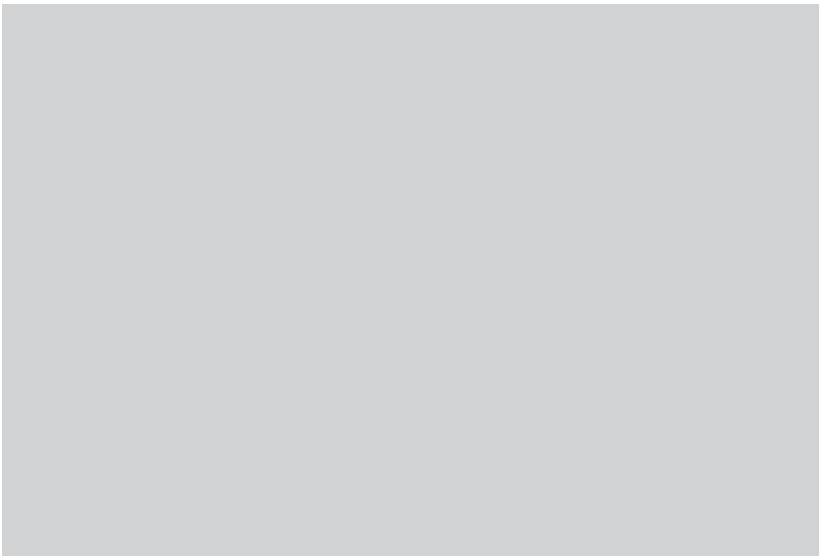

????????????????????
????????????????????

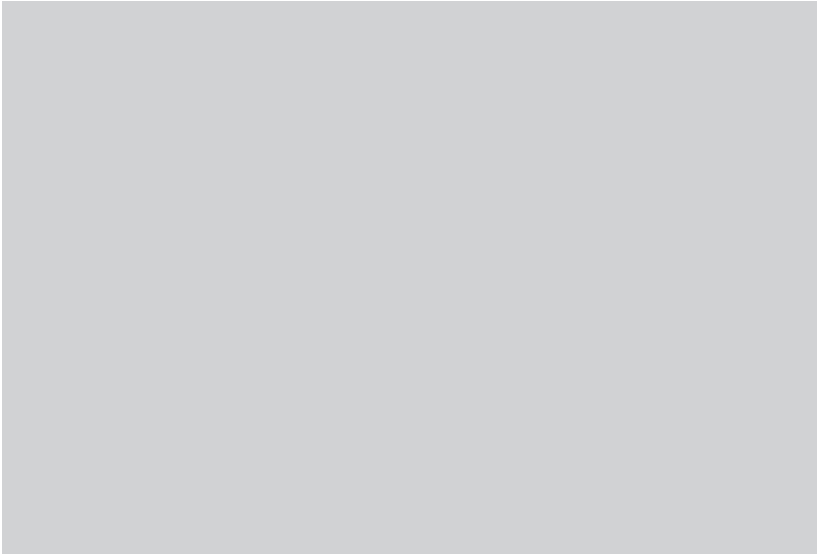

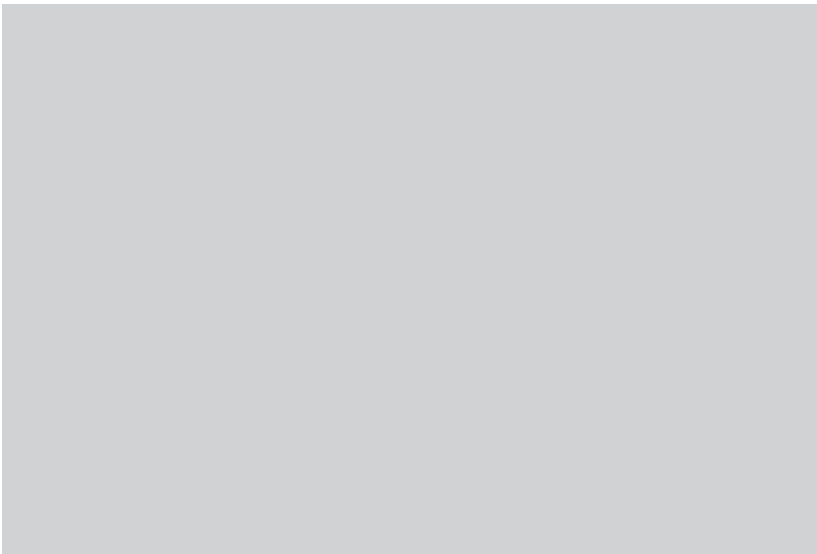
????????????????????
????????????????????

????????????????????
????????????????????

????????????????????
????????????????????

????????????????????
????????????????????

Zarząd i pracownicy Banku Żywności w Koninie

Ireneusz Niewiarowski
prezes

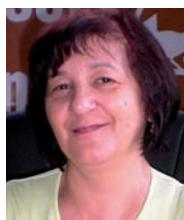
Joanna Piekarczyk
dyrektor

Zdzisław Kępa
skarbnik

Ewa Kępa
księgowa

Bożena Palpuchowska
specjalistka ds. warsztatów kulinarnych

Marek Palpuchowski
główny magazynier, kierowca

Marcin Mika
magazynier, kierowca

BANK ŻYWNOŚCI W KONINIE utworzony został w 1996 roku z inicjatywy Ireneusza Niewiarowskiego. Jest związkiem trzech organizacji pozarządowych: Krajowego Stowarzyszenia Sołtysów, Wielkopolskiego Stowarzyszenia Sołtysów i Towarzystwa Samorządowego. Głównym celem jego działania jest gromadzenie niewykorzystanej żywności oraz zapobieganie jej marnotrawieniu.

Zebrane przez bank artykuły spożywcze trafiają do organizacji opiekuńczych, szkół i różnych placówek charytatywnych, które przekazują je najbardziej potrzebującym. W ten sposób od początku działalności do połowy 2016 roku bank rozdał ponad 21 mln kilogramów żywności o wartości 56 mln zł. Każdego roku z pomocy przekazanej za pośrednictwem banku korzysta około 30 tysięcy osób.

Bank Żywności w Koninie współpracuje z gminami i organizacjami pozarządowymi, z dużymi i małymi producentami żywności, hurtowniami i detalistami, mediami i wszystkimi ludźmi dobrej woli.

Bank jest organizatorem wielu akcji i zbiórek żywności, wśród nich do najpopularniejszych należą: „Pogotowie Świętego Mikołaja” oraz „Dzielimy się tym, co mamy”. Dla wyróżniających się w akcjach i zbiórkach szkół wiejskich organizowane są atrakcyjne wycieczki krajoznawcze. Bank pomaga także ofiarom działań wojennych i klęsk żywiołowych.

Bank Żywności w Koninie jest członkiem założycielem Federacji Polskich Banków Żywności.

**Bank Żywności
w Koninie**

ul. Przemysłowa 124d
62-510 Konin

KRS 0000055996

konto: BGŻ S.A. O/Konin 24 2030 0045 1110 0000 0060 3110

tel./fax 63 2112793,
tel. kom. 608 864 624
e-mail: kbz@konrad.pl
www.konin.bankizywnosci.pl

ISBN 978-83-945971-0-8